

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
DOLNÍ BOJANOVICE**

Uměním za čistší lidská srdce

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	6
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
Počet oborů, velikost.....	7
Historie a současnost	7
Charakteristika pedagogického sboru	8
Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	8
Vybavení školy a její podmínky.....	8
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	9
3.1 Zaměření školy	9
3.2 Vize školy.....	10
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	11
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ.....	12
5.1 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	13
5.1.1 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	13
5.1.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLAVÍR.....	15
5.1.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VARHANY	21
5.1.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOUSLE	27
5.1.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VIOLONCELLO	34
5.1.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KONTRABAS	40
5.1.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ZOBOCOVOU FLÉTNU	46
5.1.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU.....	51
5.1.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOBOJ	57
5.1.10 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLARINET	63
5.1.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA SAXOFON	69
5.1.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TRUBKU.....	74

5.1.13 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA LESNÍ ROH	81
5.1.14 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA POZOUN (TROMBON)	88
5.1.15 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA TENOR (BARYTON)	96
5.1.16 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA TUBU	104
5.1.17 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA KYTARU	111
5.1.18 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA CIMBÁL	116
5.1.19 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ HRA NA BICÍ NÁSTROJE	120
5.1.20 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV	126
5.1.21 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ SBOROVÝ ZPĚV	132
5.1.22 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA.....	135
5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	139
5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	144
5.3.1 STUDIJNI ZAMĚŘENÍ TANEČNÍ OBOR.....	144
6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	153
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ TALENTOVANÝCH	154
8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	155
8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků	155
8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy	157

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program základní umělecké školy Dolní Bojanovice
Uměním za čistší lidská srdce

Předkladatel: Základní umělecká škola Dolní Bojanovice, příspěvková organizace
Prostřední 417, 696 17 Dolní Bojanovice
IČO: 70838437
Ředitel školy: Mgr. Stanislav Esterka
Telefon: 518 372 309
E-mail: zusbojanovice@zusbojanovice.cz

Zřizovatel: KÚ Jihomoravského kraje Brno, odbor školství
Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno
Telefon: 541651111

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Mgr. Stanislav Esterka, ředitel ZUŠ

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Dolní Bojanovice vzdělává žáky v hudebním, výtvarném a tanečním oboru, celkem 322 žáků.

Historie a současnost

O hudební vzdělávání v Dolních Bojanovicích se zasloužil především Pavel Janeček, učitel Lidové školy umění v Hodoníně.

Založil hudební kurs při Klubu MNV v Dolních Bojanovicích v roce 1958, kdy uplatnil bohaté zkušenosti pedagoga a učitele hudby. Začínal s malým počtem žáků, které vyučoval ve svém rodinném domku. Později, když vzrostl počet žáků, zahájil výuku v prostorách určených původně pro místní autobusovou čekárnu u potoka Prušánka. V osmdesátých letech navštěvovalo kurs hudební výchovy každoročně asi 140 žáků. Nebylo snadné zajistit žákům kvalitní výuku, které nesměla chybět kromě individuální hry na hudební nástroj i teorie a hra v souboru, např. dechovém, smyčcovém, v cimbálové muzice a v neposlední řadě také sborový zpěv.

Do roku 1992 byl velký problém s vyučovacími prostory, neboť žáků bylo velmi mnoho, takže se vyučovalo provizorně i v místnostech Slovácké chalupy (čís. 217). Situace se podstatně zlepšila po rekonstrukci staré základní školy v Prostřední ulici, ve které byla zásluhou starosty a vedení obce zřízena Základní umělecká škola v Dolních Bojanovicích, která byla vyčleněna organizačně pod Ministerstvo školství a školský úřad Hodonín.

Konkursním řízením byl jmenován ředitelem Základní umělecké školy v Dolních Bojanovicích Štěpán Esterka, absolvent Brněnské konzervatoře. Do funkce ředitele nastoupil 1. ledna 1993. Od roku 2000 byla ZUŠ převedena pod JMK - odbor školství jako příspěvková organizace.

V roce 2012 byl konkursním řízením do funkce ředitele jmenován absolvent brněnské JAMU Mgr. Stanislav Esterka. V současné době je na Základní umělecké škole poskytováno vzdělávání v hudebním, tanečním a výtvarném oboru.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří kvalifikovaní a aprobovaní učitelé pro dané vyučovací předměty. Všichni pedagogové jsou aktivní interpreti v místních hudebních formacích, ovládají práci na PC a mají pedagogicko-psychologické vzdělání. Svě odborné znalosti rozšiřují dalším studiem.

Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Základní umělecká škola dlouhodobě spolupracuje se Základní a mateřskou školou, pro kterou každoročně připravuje výchovný koncert.

Ve spolupráci s Obecním úřadem se výtvarný obor podílí na vánoční a velikonoční výstavě. Spolu s Obecním úřadem organizuje Základní umělecká škola „Jarní hudební festival“, „Hudební slavnosti svaté Cecílie“, „ZUŠ OPEN“, „Taneční mláď“ a „Přehlídku cimbálových muzik ZUŠ“.

Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola sídlí v pronajaté samostatné budově, která je majetkem Obce Dolní Bojanovice. Má k dispozici třináct učeben včetně koncertního sálu, tanečního sálu a dvou učeben pro výtvarný obor.

Ve všech učebnách hudebního oboru je k dispozici klavír a notové pulty. Učebna pro výuku hudební nauky je vybavena tabulí s notovou osnovou a světelnou magnetickou tabulí pro výuku čtení notového zápisu. V koncertním sále jsou digitální varhany, koncertní křídlo, cimbál, bicí souprava a ozvučovací technika. Škola disponuje skladem hudebních nástrojů a notovým archívem.

Taneční sál je vybaven zrcadlovou stěnou, baleticolem, televizorem a Hi-Fi systémem. Taneční obor má k dispozici sklad kostýmů využívaných pro svá vystoupení.

Výtvarný obor má jednu učebnu pro kresbu a malbu, druhou pro výuku keramiky, včetně kruhu a pece a příruční sklad. Všechny učebny splňují základní hygienické podmínky pro výuku.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- poskytujeme základní umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru
- individuální interpretaci a tvorbu realizujeme v těchto studijních zaměřeních:
  - Hra na klávesové nástroje (klavír, varhany)
  - Hra na smyčcové nástroje (housle, violoncello, kontrabas)
  - Hra na dechové nástroje dřevěné (zobcová flétna, příčná flétna, hoboje, klarinet, saxofon)
  - Hra na dechové nástroje žesťové (trubka, lesní roh, pozoun (trombon), tenor (baryton), tuba)
  - Hra na strunné nástroje (kytara, cimbál)
  - Hra na bicí nástroje
  - Sólový zpěv (integruje lidové písně, umělé písně, skladby z muzikálů)
  - Sborový zpěv
  - Souborová hra
- poskytujeme žákům širokou možnost zapojení se do různých hudebních seskupení:
  - skupinová interpretace a tvorba se realizuje ve třech pěveckých sborech (přípravném, dětském a komorním pod názvem Musica Magnifica). Dále nabízíme instrumentální soubory (klavírní duo, houslové duo, trio, violoncellový soubor, smyčcový soubor, přípravnou dechovou hudbu, dechovou hudbu, kytarový soubor, cimbálovou muziku)
- orientujeme se na výuku pro praxi - absolventi přecházejí do souborů působících v obci (DH Bojané, DH Šohajka, DH Liduška, Svatováclavský sbor a orchestr, Schola, CM Morava, CM Zádruha, CM Grajcar, CM Stupava, rocková skupina Šroti, Čtyřbab, Želví nervy, aj.)
- připravujeme žáky na další studium na vyšším stupni (konzervatoře, SŠ a VŠ uměleckého směru, SŠ a VŠ pedagogického směru)
- podněcujeme k celoživotnímu vzdělávání
- soustředíme se na vyhledávání mimořádně umělecky talentovaných žáků

- umožňujeme studium žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- umožňujeme studium cizím státním příslušníkům (i mimo občany EU)
- klademe důraz na rozvíjení klíčových kompetencí
- usilujeme o rozvíjení pozitivních postojů žáků a osvojení sociálních norem
- aktivně se účastníme a pomáháme organizovat kulturní akce školy, obce a regionu

3.2 Vize školy

- poskytovat vzdělání nejen dětem mimořádně nadaným, ale všem zájemcům, kteří mají chuť tvořit a rozvíjet přirozený talent
- navazovat na kulturní odkaz regionu, rozvíjet kulturní povědomí a zachovávat a rozvíjet tradice regionu
- vyplňovat smysluplně volný čas dětí a mládeže a působit preventivně proti patologickým jevům jako je kriminalita mládeže, užívání alkoholu a drog
- zachovat, případně zvyšovat kapacitu školy
- zrekonstruovat budovu pro vznik nových prostor školy a skladové prostory
- vybudovat interaktivní učebnu v prostorách budovy
- vytvořit podmínky a otevřít literárně dramatický obor
- zachovat tradici Jarního hudebního festivalu, Hudebních slavností svaté Cecílie, vánočního a závěrečného koncertu v Obecním domě a vánoční a velikonoční výstavy výtvarného oboru
- více propagovat a medializovat školu

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Přistupujeme individuálně ke každému žákovi
- Vštěpujeme žákovi technické a umělecké dovednosti
- Poskytujeme žákovi materiální zázemí
- Rozvíjíme vztah žáka k danému oboru a umění
- Přibližujeme žákovi srozumitelným způsobem kvalitu uměleckého díla
- Objasňujeme souvislosti a poznatky o tvorbě, smyslu a hodnotě uměleckého díla

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Vedeme a motivujeme žáka k soustavné a pravidelné přípravě na výuku
- Usilujeme o dobrou spolupráci pedagogů školy a rodičů
- Výsledky žáků prezentujeme prostřednictvím veřejných kulturních akcí
- Vedeme žáka k zodpovědnosti nejen za svůj, ale i za výkon celého kolektivu
- Navozujeme atmosféru spolupráce a tvořivosti

Strategie pro kompetenci kulturní

- Informujeme žáka o kulturním a společenském dění a podněcujeme k účasti na akcích a diskutujeme o nich
- Formujeme morální a etické vlastnosti žáka
- Vytváříme podmínky k diskusi
- Vytváříme vhodnou příležitost a podmínky k prezentaci žáka

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1.1 PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Charakteristika: Přípravná hudební výchova je určena 5 a 6 letým dětem, které se zde poprvé seznamují se základními prvky hudební teorie formou her, a poslechovými činnostmi rozvíjejí svoji hudebnost a připravují se ke hře na hudební nástroj. Výuka Přípravného studia prvním rokem probíhá v prvním pololetí ve dvou lekcích týdně ve skupině do 16 žáků a od druhého pololetí v 1. lekci výuka ve skupině do 16 žáků a 2. lekci v nástrojovém kroužku s dvěma až čtyřmi žáky s možností výběru mezi čtyřmi nástroji – klavír, housle, zobcová flétna. Výuka Přípravného studia druhým rokem probíhá již od prvního pololetí stejnou formou jako v druhém pololetí prvního roku Přípravného studia.

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj	1	1

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj	1	1

Očekávané výstupy:

Přípravná hudební výchova

1. - 2. ročník

Žák:

- všeobecně rozeznává zvuky hudební a nehudební
- dokáže zopakovat krátký rytmický útvar
- reaguje na změnu tempa
- umí rozeznat a zapsat noty a pomlky celé, půlové, čtvrt'ové a osminové

- zná hudební abecedu
- umí napsat G klíč
- je schopen přečíst a zapsat noty v notové osnově v rozsahu c1-g1
- zapíše základní posuvky

Přípravný sborový zpěv – nepovinný předmět

1. - 2. ročník

Žák:

- používá svůj hlas ve svém přirozeném rozsahu
- zvládá zpěv jednoduchých jednohlasých písní odpovídajících jeho věku
- spolupracuje s ostatními zpěváky ve skupině
- zpívá se zřetelnou výslovností
- respektuje instrumentální doprovod
- reaguje na dirigentská gesta

Příprava ke hře na nástroj

*Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden samostatně v jednotlivých studijních zaměřeních.

(*případně:) Žák:

- rozvíjí hravým způsobem své hudební předpoklady
- učí se naslouchat hudbě
- rozvíjí smysl pro tempo a rytmické cítění, barvu tónu
- osvojuje si intonační a sluchovou sebekontrolu
- rozšiřuje si hudební paměť
- učí se pracovat s lidovou a umělou písní

5.1.2 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLAVÍR

Charakteristika:

Škola zařazuje děti do klavírního oddělení již od pěti let, projeví-li mimořádné studijní předpoklady. Tomu předchází přijímací, talentová zkouška. Následně jsou žáci zařazeni do Přípravného studia. Prostřednictvím hry na klavír žák rozvíjí nejen hudební vlohy a získává odborné hudební znalosti. Při samotné hře zapojuje a rozvíjí jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci, pracovním návykům a sebeovládání. Rozvíjí paměť logickou, mechanickou, motorickou sluchovou i fotografickou. Při hře je nucen zapojit zrak, sluch, hmat a motoriku. Žáci 5. ročníku interpretují nastudované skladby na veřejném vystoupení na konci školního roku.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní hra, sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

*Minimálně jeden z uvedených předmětů; o zařazení rozhoduje učitel.

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu jednočárkované oktávy
- ovládá hru portamento jednotlivými prsty
- zvládá hru legato skupinami prstů jednou rukou

- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty jednou rukou
- doprovází jednoduchou lidovou píseň pomocí dudácké kvinty

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- orientuje se na celé klaviatuře
- ovládá hru portamento, legato a staccato jednotlivými prsty
- zahraje stupnici C dur v rozsahu dvou oktáv každou rukou zvlášť
- pojmenuje noty v jednočárkované oktávě
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň s jednoduchým doprovodem (T - D, dudácká kvinta)
- ovládá tří - čtyřruční hru s učitelem

2. ročník

Žák:

- orientuje se na celé klaviatuře
- ovládá hru portamento, legato, staccato a odtah
- hraje jednoduché skladby oběma rukama
- zahraje durové stupnice do čtyř křížků v rozsahu dvou oktáv v protipohybu
- je schopen jednoduchého dynamického odstínění
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (určí takt, rytmické hodnoty not a dynamiku)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu oběma rukama
- doprovází lidovou píseň základními harmonickými funkcemi (T-S-D)
- transponuje lidovou píseň do blízkých tónin

3. ročník

Žák:

- umí pojmenovat a zahrát jednotlivé úhozy (portamento, legato, staccato)
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu C - c'''
- zahraje durové stupnice do čtyř křížků a béček v rozsahu dvou oktáv v protipohybu
- zahraje trojzvuk s obraty ke stupnicím tenuto, staccato a rozloženě
- vyjádří náladu skladby pomocí dynamiky a volby tempa
- je schopen sluchové sebekontroly
- je schopen čtyřruční hry s učitelem
- ovládá jednoduchou pedalizaci dle návodu učitele

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- hraje dynamiku podle notového zápisu
- rozpozná melodii a doprovod ve studované skladbě
- hraje všechny durové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty
- využívá všech klavírních úhozů
- zahraje jednoduchou skladbu z období baroka a klasicismu
- je schopen spolupráce s dalším žákem

5. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- hraje dynamiku a pedál podle notového zápisu
- hraje všechny durové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty

- využívá všech klavírních úhozů
- umí odlišit melodii a doprovod
- zahraje jednoduchou skladbu z období baroka a klasicismu
- chápe základní rozdílnost jednotlivých stylových období
- je schopen souhry s dalším žákem

6. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- orientuje se v jednoduché formě (písňová, sonátová)
- hraje dynamiku, frázování a pedál podle notového zápisu
- vyjádří agogiku ve skladbách romantismu
- chápe v základních rysech propojenost dynamiky a agogiky
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje všechny durové a mollové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty
- je schopen souhry s dalším žákem

7. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- orientuje se v jednoduché formě (písňová, sonátová)
- vyjádří dynamiku a agogiku ve studovaných skladbách
- skladby různých stylových žánrů interpretuje vhodnými výrazovými prostředky
- hraje durové a mollové stupnice v kombinovaném pohybu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- umí samostatně pedalizovat

- zahraje z paměti přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen spolupráce s dalším žákem

II. Stupeň

1. - 2. ročník:

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- uvědoměle tvoří tón na základě předběžné sluchové kontroly
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu
- samostatně pedalizuje
- disponuje prstovou technikou, kterou dále rozvíjí
- využívá výrazových prostředků k samostatnému vyjádření na nástroji
- je schopen souhry s jiným hráčem

3. - 4. ročník

Žák:

- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu
- uplatní veškeré získané znalosti a dovednosti při své interpretaci
- rozpozná skladby různých stylových období
- zapojuje se do komorních souborů v rámci školy

Komorní hra

I. stupeň

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- komunikuje při hře se spoluhráči
- zvládá přesné nástupy a ukončení skladeb
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky
- samostatně nastuduje svůj part
- orientuje se ve svém partu a v partech spoluhráčů
- je pohotový a umí rychle reagovat
- podílí se na výběru skladeb
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb

II. stupeň

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- komunikuje při hře se spoluhráči
- zvládá přesné nástupy a ukončení skladeb
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky
- samostatně nastuduje svůj part
- orientuje se ve svém partu a v partech spoluhráčů
- je pohotový a umí rychle reagovat
- podílí se na výběru skladeb
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VARHANY

Charakteristika:

Hra na varhany by měla být určena žákům, kteří s úspěchem absolvovali 5. ročník studia hry na klavír, nebo výjimečně nadaným žákům nižšího ročníku, kteří však splňují očekávané výstupy žáka 5. ročníku. Souběžné studium hry na klavír není vyžadováno, ale důrazně doporučováno. Specifikem studijního zaměření Hra na varhany je interpretace skladeb z not. Absolventi studijního zaměření Hra na varhany se uplatní díky bohaté kulturní tradici regionu jako varhaníci v církevním prostředí nebo jako varhaníci při různých kulturních příležitostech. Studijní zaměření Hra na varhany 1. – 5. ročník je realizováno dle ŠVP studijního zaměření Hra na klavír. Dochází tedy k provázanosti studijního zaměření Hra na klavír a Hra na varhany.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní hra, sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

*Minimálně jeden z uvedených předmětů; o zařazení rozhoduje učitel.

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium. Za přípravné studium se považuje hra na klavír.

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu jednočárkované oktávy
- ovládá hru portamento jednotlivými prsty
- zvládá hru legato skupinami prstů jednou rukou

- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty jednou rukou
- doprovází jednoduchou lidovou píseň pomocí dudácké kvinty

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- orientuje se na celé klaviatuře
- ovládá hru legato jednotlivými prsty
- zahraje stupnici C dur v rozsahu dvou oktáv každou rukou zvlášť
- pojmenuje noty v jednočárkované oktávě
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň s jednoduchým doprovodem (T - D, dudácká kvinta)
- ovládá tří - čtyřruční hru s učitelem

2. ročník

Žák:

- orientuje se na celé klaviatuře
- ovládá hru legato a odtah
- hraje jednoduché skladby oběma rukama
- zahraje durové stupnice do čtyř křížků v rozsahu dvou oktáv v protipohybu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (určí takt, rytmické hodnoty not a dynamiku)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu oběma rukama
- doprovodí lidovou píseň základními harmonickými funkcemi (T-S-D)
- transponuje lidovou píseň do blízkých tónin

3. ročník

Žák:

- umí pojmenovat a zahrát jednotlivé úhozy (portamento, legato, staccato)
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu C - c'''
- zahraje durové stupnice do čtyř křížků a béček v rozsahu dvou oktáv v protipohybu
- zahraje trojzvuk s obraty ke stupnicím tenuto, staccato a rozloženě
- je schopen sluchové sebekontroly
- je schopen čtyřruční hry s učitelem
- ovládá jednoduchou pedalizaci dle návodu učitele

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- rozpozná melodii a doprovod ve studované skladbě
- hraje všechny durové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty bez pedálu
- zahraje jednoduchou skladbu z období baroka a klasicismu
- je schopen spolupráce s dalším žákem
- provádí hru na pedálové klávesnici dle svých fyziologických dispozic špičkami a patami

5. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- hraje všechny durové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty bez pedálu
- hraje stupnice do 4 # na pedálové klávesnici

- umí odlišit melodii a doprovod
- dokáže hrát každou rukou na jiném manuálu
- zahraje jednoduchou skladbu z období baroka a klasicismu
- chápe základní rozdílnost jednotlivých stylových období
- je schopen souhry s dalším žákem

6. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- orientuje se v jednoduché polyfonní formě
- seznámil se s manuálovou technikou – tichá výměna prstů, přísné legato
- ovládá základní frázování a artikulaci studovaných skladeb
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje všechny durové a mollové stupnice a k nim příslušné akordy s obraty
- hraje stupnice do 4 # na pedálové klávesnici
- je schopen souhry s dalším žákem

7. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- orientuje se v jednoduché polyfonní formě
- seznámil se s výrazovými prostředky varhanní hry
- skladby různých stylových žánrů interpretuje vhodnými výrazovými prostředky
- hraje durové stupnice v protipohybu s pedálem
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje obtížnější cvičení pro sólový pedál
- je schopen spolupráce s dalším žákem

II. Stupeň

1. - 2. ročník:

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu studované skladby
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu
- je schopen samostatné registrace jednodušších barokních skladeb
- disponuje prstovou technikou, kterou dále rozvíjí
- hraje melodické ozdoby
- zahraje skladby pro manuál i pedálem
- využívá výrazových prostředků k samostatnému vyjádření na nástroji
- je schopen souhry s jiným hráčem

3. - 4. ročník

Žák:

- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu
- uplatní veškeré získané znalosti a dovednosti při své interpretaci
- rozpozná skladby různých stylových období
- zapojuje se do komorních souborů v rámci školy

Komorní hra

I. stupeň

Žák:

- uplatňuje znalosti a dovednosti získané z individuální výuky a z hudební nauky

- zvládá svůj part
- je zodpovědný vůči ostatním domácí přípravou a pravidelnou docházkou do výuky
- orientuje se ve svém partu
- ovládá přesné nástupy a ukončení skladeb
- se při nácviu a interpretaci skladeb přizpůsobí ostatním spoluhráčům

II. stupeň

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- komunikuje při hře se spoluhráči
- zvládá přesné nástupy a ukončení skladeb
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky
- samostatně nastuduje svůj part
- orientuje se ve svém partu a v partech spoluhráčů
- je pohotový a umí rychle reagovat
- podílí se na výběru skladeb
- vyjádří svůj názor na interpretaci skladeb

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOUSLE

Charakteristika:

Housle jsou nejtradičnější hudební nástroj, který se v hudebním oboru vyučuje. Hra na housle se začíná vyučovat od 5 let věku dítěte. Díky vybavení školy nejmenšími 1/8 nástroji je možné vyučovat hru na housle u výjimečně nadaných dětí od 5 let. Škola disponuje archívem kvalitních smyčcových hudebních nástrojů všech velikostí, které je možno dle potřeby zapůjčit žákovi. Hra na smyčcové nástroje je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Při hře na smyčcové nástroje se rozvíjí jak abstraktní a logické myšlení, tak pohybová a manuální zručnost dítěte. Studium nabízí široké spektrum možností pro žáky mimořádně nadané, kteří směřují k profesionální dráze, pro studenty mající hudbu jako svého koníčka, tak i pro děti se specifickou poruchou učení a tělesně handicapovaným. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a cimbálové muzice. Výuka nabízí dětem možnost veřejně se představit nejen na třídních přehrávkách a koncertech jak sólově, tak jako člen cimbálové muziky nebo orchestru, ale i v národních soutěžích.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní a souborová hra, cimbálová muzika, sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

*Žák navštěvuje minimálně jeden z uvedených vyučovacích předmětů; o zařazení rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části houslí a smyčce
- dokáže rozlišit jednotlivé struny podle výšky tónu
- ovládá základní návyky v držení houslí a smyčce

- umí tahat celým smyčcem s použitím ohbí pravé ruky noty půlové a celé
- dokáže zabrnkat mollový prstoklad na jednotlivých strunách v rozsahu čisté kvinty
- zvládá základní smyk détaché
- je schopen zabrnkat zpaměti lidovou píseň na jedné struně

2. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- dokáže rozlišit jednotlivé struny podle výšky tónu
- ovládá základní návyky v držení houslí a smyčce
- umí tahat na prázdných strunách noty celé, půlové a čtvrt'ové
- dokáže zabrnkat i zahrát mollový prstoklad na jednotlivých strunách v rozsahu čisté kvinty
- je schopen zabrnkat i zahrát zpaměti lidovou píseň na jedné struně

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat části houslí a smyčce
- ovládá základní návyky v držení houslí a smyčce a tvoření tónu
- umí tahat celým smyčcem i jeho částmi
- ovládá hru na všech strunách ve výchozí poloze v mollovém prstokladu v rozsahu čisté kvinty
- zvládá základní smyk détaché
- částečně se orientuje v notovém zápisu
- je schopen zahrát zpaměti lidovou píseň na jedné struně

2. ročník

Žák:

- umí zahrát noty celé, půlové, čtvrt'ové a osminové a dokáže je kombinovat
- využívá délku smyčce v návaznosti na délku tónu
- zvládá prstoklad dur a moll v základní poloze
- umí používat při hře smyky détaché a legato a jejich kombinace při přechodu z jedné struny na druhou
- orientuje se v notovém zápisu v rozsahu celé výchozí polohy
- zahraje podle svých schopností lidovou píseň nebo drobnou přednesovou skladbu z paměti

3. ročník

Žák:

- hraje noty celé, půlové, čtvrt'ové a osminové a umí tyto rytmické hodnoty kombinovat
- zvládá jednoduchý tečkovaný a triolový rytmus
- umí tvořit kultivovaný tón s využitím teoretických znalostí tahu smyčce do šířky, nikoliv tlaku na smyčec shora
- dokáže zahrát v tóninách po 4 b a 4 #
- využívá při hře smyky détaché, legato a staccato a dovede je navzájem kombinovat
- je schopen používat ve skladbách jednoduchou dynamiku, ovládá hru forte, piano a mezzoforte
- využívá sluchovou kontrolu při hře s druhým nástrojem v rámci souborové hry

4. ročník

Žák:

- je schopen tvořit kultivovaný tón
- využívá při hře bohatší dynamické odstínění

- zvládá hru forte, piano, mezzoforte, crescendo, decrescendo
- orientuje se v základní a ve třetí poloze a tyto polohy spojuje pomocí výměn
- zvládá tečkovaný rytmus ve čtvrt'ových a osminových hodnotách
- ovládá triolový a synkopový rytmus
- je schopný souhry s jedním nebo dvěma nástroji

5. ročník

Žák:

- zvládá hru ve druhé a třetí poloze
- dokáže spojovat polohy (1., 2., 3.) co nejméně slyšitelnými výměnami
- rozliší polohu v notovém zápisu
- používá při hře bohatou dynamiku (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo, sforzato)
- umí zahrát jednoduché melodické ozdoby (příraz, obal)
- zvládá hru pizzicato a následně arco

6. ročník

Žák:

- disponuje širší smyčcovou technikou a kvalitním tónem
- orientuje se v první, druhé, třetí, čtvrté a páté poloze
- dokáže spojovat jednotlivé polohy plynulými výměnami
- zvládá složitější smyky a jejich kombinace (détaché, legato, staccato, řadové staccato, martelé, pizzicato, spiccato)
- používá při hře tečkovaný rytmus, synkopy, trioly
- využívá při hře vibrato k dosažení bohatší dynamiky skladeb
- podle svých schopností zahraje z paměti kratší skladbu

7. ročník

Žák:

- orientuje se v šesté a sedmé poloze
- využívá koordinaci pravé a levé ruky pro dosažení dokonalejší techniky
- má uvolněné ohbí pravé ruky a správný sklon prstů levé ruky na hmatníku
- umí s větší jistotou používat ve skladbách bohatší dynamické odstínění
- zvládá širokou škálu smyků a jejich kombinace (détaché, legato, staccato, spiccato)
- dokáže používat dokonalejší vibrato
- umí zahrát trylek
- je schopen zahrát z listu jednoduchou skladbu
- má větší smysl pro intonační přesnost v komorní nebo souborové hře

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá efektivně všech doposud získaných dovedností
- zvládá s větší intonační přesností hru ve všech probraných polohách
- dovede jednotlivé polohy spojovat plynulými, co nejméně slyšitelnými výměnami
- zvládá hru détaché, legato, staccato, spiccato, pizzicato a jejich kombinace v polohách
- využívá při hře bohatou škálu dynamických odstínů
- používá při hře vibrato
- je schopen zahrát z listu přiměřeně obtížné skladby
- zapojuje se do komorní, popřípadě souborové hry nebo cimbálové muziky ve škole

3. - 4. ročník

Žák:

- využívá při hře dokonalejší výrazové prostředky
- používá při hře dokonalejší frázování
- zvládá širokou škálu doposud probíraných smyků při hře v jednotlivých polohách
- zvládá s větší intonační přesností výměny mezi jednotlivými polohami
- dokáže podle své technické a hudební vyspělosti interpretovat danou skladbu
- zahraje podle svých schopností přednesovou skladbu z paměti
- zapojuje se do souborové hry nebo cimbálové muziky v rámci školy nebo se zapojuje do instrumentálních těles a kulturního dění v obci

Komorní a souborová hra

I. stupeň, 4. – 7. ročník

Žák

- uplatňuje nové znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- rozvíjí smysl pro intonaci, rytmus a dynamiku
- učí se hře z listu
- zvládá svůj part
- je zodpovědný vůči ostatním svou domácí přípravou a docházkou do hodin

II. stupeň, 1. – 4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitní přípravu
- komunikuje při hře se spoluhráči – zvládá přesné nástupy
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky

- je pohotový, umí rychle reagovat
- podílí se na výběru skladeb

Očekávané výstupy:

Cimbálová muzika

Nástrojové obsazení cimbálové muziky je zpravidla následující: 1. housle, 2. housle, klarinet, viola, kontrabas a samozřejmě cimbál. Počet nástrojů v dané sekci je libovolný.

Smyslem tohoto předmětu je nejen výchova žáků směřující od individuální hry na nástroj ke kolektivnímu projevu, ale především budování vztahu k lidové hudbě, k jejímu cítění a schopnosti ji v pozdějším věku reprodukovat a předávat dalším generacím.

I. stupeň, 4. – 7. ročník

Žák:

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané ve studiu příslušného nástroje
- rozvíjí své rytmické cítění, upevňuje intonační jistotu, smysl pro souhru, pěstuje si pohotovost při čtení orchestrálních partů
- dbá na kvalitní přípravu

II. stupeň, 1. – 4. ročník

Žák:

- se učí smyslu pro kolektivní odpovědnost a podřizování se celku a tím přispívá ke společnému úsilí kolektivu, podat co nejlepší výkon se přizpůsobuje spoluhráčům v technickém projevu, v intonaci i rytmu, agogice, dynamice a celkovému přednesu
- učí se porozumět zákonitostem kolektivní reprodukce díla
- podílí se na výběru skladeb

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VIOLONCELLO

Charakteristika:

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů, svým tónovým rozsahem se řadí mezi hlubší a střední hlasy. S výukou na violoncello je možné začít již v pěti letech, pokud je k tomu žák fyzicky způsobilý. Škola disponuje v archivu kvalitními nástroji všech velikostí, které je možno dle potřeby žákovi zapůjčit. Hra na smyčcové nástroje rozvíjí psychické a intelektuální dovednosti dítěte. Při hře zapojuje a rozvíjí jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci a rozvíjí volní vlastnosti. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a orchestrální hře. Výuka nabízí dětem možnost veřejně se prezentovat na třídních přehrávkách, akcích školy, na koncertech jak sólově, tak jako člen cimbálové muziky nebo orchestru nebo i v soutěžích.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r.	2. r	3. r	4. r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní hra a souborová hra, cimbálová muzika, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

*Minimálně jeden z uvedených vyučovacích předmětů; o zařazení rozhoduje učitel.

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

1. ročník:

Žák:

- ovládá správné sezení u nástroje
- dokáže pojmenovat jednotlivé části violoncella i jeho struny
- umí držet smyčec, pojmenuje jeho části
- ve výchozí poloze nástroje postaví správně prsty levé ruky
- vede smyčec na prázdných strunách
- zahraje jednoduchou píseň pizzicato na jedné struně
- ovládá nejjednodušší údržbu nástroje i smyčce

2. ročník

Žák:

- ovládá správné posezení u nástroje a jeho držení
- vede smyčec po prázdných strunách
- zvládá přechod na vedlejší strunu při hře pizzicato
- zahraje jednoduchou skladbu arco
- dokáže částečně kontrolovat správnou intonaci a kvalitu tónu
- ovládá základní údržbu nástroje a smyčce

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá základní držení violoncella a správné sezení u nástroje
- umí správně uchopit smyčec a vytvořit tón
- dokáže hrát celým i horní a dolní polovinou smyčce
- umí použít základní prstoklad ve výchozí poloze nástroje
- zahraje jednoduchou skladbu či píseň z paměti
- ovládá základní údržbu smyčce a nástroje
- dokáže pojmenovat jednotlivé části nástroje a smyčce

2. ročník

Žák:

- žák zvládá správné sezení u nástroje
- ovládá hru legato, détaché a staccato
- dokáže částečně uplatnit intonační sebekontrolu
- rozlišuje základní dynamiku forte, piano a dokáže jí přizpůsobit délku smyku
- umí zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- dokáže zahrát píseň či skladbu s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- rozeznává kvalitu tónu
- dokáže hrát všemi částmi smyčce
- částečně ovládá hru v sedmé poloze
- podle svých individuálních schopností dokáže vyjádřit náladu skladby
- hraje všemi prsty ve výchozí poloze nástroje na všech strunách
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s jinými nástroji

4. ročník

Žák:

- zvládá širokou polohu oběma směry
- dokáže uskutečnit výměnu do sedmé polohy
- zahraje jednoduchý dvojhmat v kombinaci s prázdnou strunou
- podle svých schopností hraje dvouoktávové stupnice
- seznamuje se s přirozenými flageolety

- rozvíjí své schopnosti v souhře s jinými nástroji
- zahraje tečkovaný a triolový rytmus

5. ročník

Žák:

- zvládá hru ve čtvrté a páté poloze
- zdokonaluje smysl pro frázi a kultivovanost tónu
- nacvičuje vibrato
- zlepšuje samostatnost při nácvičku skladeb
- hraje stupnice přes dvě oktávy v rychlejších tempech s použitím různých rytmických a smykových variací
- zapojuje se do komorní či souborové hry
- samostatně naladí svůj nástroj

6. ročník

Žák:

- ovládá hru v nižších polohách (1-7)
- hraje stupnice přes tři oktávy
- zdokonaluje smysl pro správnou intonaci i ve vyšších polohách
- nacvičuje spiccato
- rozlišuje základní stylová období a dokáže s pomocí pedagoga je správně interpretovat
- uplatňuje podle svých schopností samostatnost při výběru literatury a svůj názor na kvalitu studovaných skladeb

7. ročník

Žák:

- zvládá výměny v nižších polohách v rychlejším tempu v kombinaci na všech strunách
- ovládá smyk detaché, martellé, legato, spiccato
- využívá všech dynamických odstínů, samostatně vibruje
- dokáže samostatně nastudovat jednodušší skladbu

- své dovednosti využívá v komorní či souborové hře
- ukončí studium absolventským vystoupením

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá hru ve všech polohách a plynulé výměny ve všech kombinacích
- používá vědomě vibráta
- má vypěstovanou intonační sebekontrolu
- dbá na kvalitu tónu
- využívá délku smyčce v návaznosti na délku tónu
- ovládá hru spiccato
- učí se hře v palcových polohách
- své dovednosti uplatňuje v komorní či souborové hře

3 - 4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně nacvičit zadanou skladbu
- podílí se aktivně na výběru repertoáru
- zvládá hru po celém hmatníku i v rychlejším tempu
- zahraje dvojhmaty v sextách a terciích
- rozvíjí techniku pohyblivého palce
- stále pracuje na kultivovaném tónu
- zapojuje se v komorní či souborové hře
- své studium zakončí absolventským vystoupením

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Komorní hra a souborová hra

I. stupeň

Žák:

- uplatňuje nové znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- rozvíjí smysl pro intonaci, rytmus a dynamiku
- učí se hře z listu
- zvládá svůj part
- je zodpovědný vůči ostatním svou domácí přípravou a docházkou do hodin

II. stupeň

Žák:

- dbá na kvalitní přípravu
- komunikuje při hře se spoluhráči
- zvládá přesné nástupy
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky
- je pohotový, umí rychle reagovat
- podílí se na výběru skladeb

Cimbálová muzika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.4 Studijní zaměření Hra na housle.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KONTRABAS

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní a souborová hra, cimbálová muzika, sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

*Žák navštěvuje minimálně jeden z uvedených vyučovacích předmětů; o zařazení rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje a smyčce
- rozezná jednotlivé struny
- fixuje správné držení těla a nástroje
- zvládá základní smyk détaché
- umí tahat na prázdných strunách noty celé, půlové a čtvrt'ové
- ovládá jednoduchá prstová cvičení

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- umí popsat hudební nástroj a jeho ladění
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- užívá správného postavení levé ruky
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- zvládá spodní držení smyčce a jeho správné vedení

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje držení nástroje
- dbá na správné kladení prstů
- rozvíjí hru všemi částmi smyčce
- hraje jednoduchá cvičení v základní a první poloze
- hraje jednoduché durové a mollové stupnice s akordem v základní a první poloze
- ovládá notaci základní a první polohy

3. ročník

Žák:

- má správný postoj a držení těla
- ovládá notaci po druhou polohu
- umí zahrát jednoduché cvičení z listu
- zlepšuje koordinaci pohybu levé a pravé ruky
- užívá smyky détaché, legato a staccato
- hraje v rozsahu základní až druhé polohy

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice do třetí polohy včetně tónického akordu
- orientuje se na hmatníku a je schopen zahrát jednoduchou skladbu v rozsahu základní až druhé polohy
- využívá přípravných technických cvičení pro hru ve třetí poloze a první mezipozi
- zvládá výměnu poloh na jedné struně
- používá détaché, staccato a legato přes více strun
- zapojuje se do hry v kolektivu

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku levé ruky
- je schopen intonační sebekontroly
- zvládá hru v základní až třetí poloze
- hraje stupnice s akordy do čtvrté polohy a druhé mezipolohy
- nacvičuje vibrato
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou přednesovou skladbu
- uplatňuje se v souborové hře

6. ročník

Žák:

- koordinuje pohyb levé a pravé ruky

- orientuje se v notovém zápisu do čtvrté polohy
- rozvíjí hru v páté poloze
- hraje stupnice přes dvě oktávy včetně akordů
- pokračuje v nácvičku vibrata a používá dynamiku
- hraje přednesové skladby z paměti
- uplatňuje se v souborové hře

7. ročník

Žák:

- zvládá plynulou výměnu smyku a poloh
- je schopen hrát skladby v základní až páté poloze dle výběru učitele
- používá vibrato, détaché, portamento, staccato, legato
- hraje jednoduché melodické ozdoby (trylek, příraz)
- umí číst v notovém zápisu i ve složitějších rytmech
- hraje durové a mollové stupnice s rozloženými akordy přes dvě oktávy v rozsahu základní až šesté polohy s využitím třetího prstu
- umí zahrát sólovou skladbu

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku ve vyšších polohách
- dbá na intonaci a kultivovanost tónu
- orientuje se v notovém zápisu ve vyšších polohách a obtížnějších rytmických útvarech
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- uplatňuje se v komorní, souborové hře nebo cimbálové muzice

2. ročník

Žák:

- pohybuje se na hmatníku do sedmé polohy
- ve vyšších polohách používá třetí prst a palec
- dbá na správné postavení levé ruky v palcové poloze
- hraje sólové skladby různých stylových období

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice a rozložené akordy přes dvě oktávy
- zvládá výměnu mezi základní a palcovou polohou
- hraje náročnější etudy a přednesové skladby
- umí zahrát doprovod podle akordových značek
- zapojuje se do souborů různého nástrojového a žánrového obsazení

4. ročník

Žák:

- využívá svých získaných hudebních dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- vytváří si svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- orientuje se ve stupnicích a akordech
- dokáže si vytvořit vlastní cvičební plán

Komorní a souborová hra

I. stupeň

Žák:

- uplatňuje nové znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- rozvíjí smysl pro intonaci, rytmus a dynamiku
- učí se hře z listu
- zvládá svůj part
- je zodpovědný vůči ostatním svou domácí přípravou

II. stupeň

Žák:

- dbá na kvalitní přípravu
- komunikuje se spoluhráči
- má smysl pro společné cítění dynamiky a agogiky
- podílí se na výběru skladeb

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Cimbálová muzika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.4 Studijní zaměření Hra na housle.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Charakteristika:

Zobcová flétna je jednoduchý dechový nástroj s dlouhou historií, velmi oblíbená byla v renesanci a v baroku, psali pro ni Bach, Händel, Vivaldi atd. Poté byla vytlačena flétnou příčnou a zanikla. K jejímu oživení došlo ve 20. století k interpretaci staré hudby. Nyní je opět velmi populární a používá se v mnoha žánrech. Důležitou roli hraje při výuce hudby. Na sopránovou flétnu mohou hrát již malé děti. Proto se často používá jako tzv. přípravný nástroj před „velkými“ klasickými dechovými nástroji. Po zvládnutí základů hry na sopránovou flétnu se žák věnuje hře na altovou flétnu, která je hlavním nástrojem rodiny fléten a je pro ni určena většina barokní sólové literatury. Komorní hru mohou, díky snadné ovladatelnosti zobcové flétny, pěstovat již nejmladší žáci

Učební plán – I. a II. stupeň:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní, souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: V 1. - 3. ročníku lze vyučovat ve skupině dvou až čtyř žáků na hodinu s možností sloučení ročníků

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- osvojuje si základní návyky a dovednosti: správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem
- je seznámen se základními technickými prvky: nasazení a ukončení tónu, prstová technika
- je schopen zahrát jednoduché písně z paměti

- umí se orientovat v notovém zápise a rytmických hodnotách
- je schopen základní péče o nástroj a rozeznává jednotlivé hudební nástroje

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s historií nástroje a samotnou hrou na nástroj
- umí správný postoj při hře, držení nástroje, uvolněnosti těla, rukou a prstů
- zvládá nasazení a ukončení tónu /tú, dú/
- je seznámen s nácvikem správného žeberně-bránicového dýchání
- vytváří pevný tón, hraje lehké melodicko-rytmické skladby
- ovládá základní znalosti not a pomlk
- hravou a nenásilnou metodou rozvíjí sluchovou představu hrou lidových písní z paměti

2. ročník

Žák:

- sám ovládá základní správné návyky: postoj při hře
- nasazení a ukončení tónu, držení nástroje a uvolněnost těla i rukou
- zná základní artikulace legato, tenuto a staccato
- ovládá složitější rytmické a melodické písňe
- správně čte notový zápis, počínaje předznamenáním
- dbá na čistotu a nasazení tónu
- technicky zvládá rozsah nástroje od c1 po d2
- umí se orientovat v rytmických hodnotách 3/8, 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dbá na brániční dýchání

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje správnou techniku dýchání
- ovládá nasazování a ukončování tónu v tenutu, legatu a staccatu
- rozvíjí si prstovou techniku a smysl pro rytmus
- orientuje se v základních frázovacích návycích /odlišuje těžkou a lehkou dobu/
- hraje jednoduché skladbičky a lidové písně z paměti
- technicky zvládá rozsah nástroje od c1 po a2
- zvládá přechod odkrývání a zavírání polootevřeného palce
- zvládá čtení v tóninách do 2 křížků a1 bé
- hraje stupnice, akordy nasazovaně a legato
- orientuje se v tečkovaném rytmu

4. ročník

Žák:

- ovládá techniku dýchání a nasazení tónu
- zná tečkovaný rytmus, techniku hry tenuto, legato a staccato
- hraje stupnice, T5, malý a velký rozklad
- orientuje se v dynamických znaménkách a používá je při hře
- zvládá komorní hru v duu, triu a v souborech stejných nebo jiných nástrojů
- zvládá emocionálně i technicky veřejná vystoupení

5. ročník

Žák:

- získává a zdokonaluje prstovou techniku
- zná dechové dispozice a ovládá práci s dechem při tvorbě tónu
- má schopnost rychlé adaptability na nové učivo
- zvládá rozsáhlejší skladby, nácvik melodických ozdob a jejich užití

- rychle a pohotově čte notový zápis
- zvládá hru z listu

6. ročník

Žák:

- zvládá bezproblémově nástroj
- má zkušenost s interpretací různých slohových období
- umí sám pracovat s drobnými skladbami, lidovou písní a jednoduchými formami
- samostatně vystupuje jako sólista nebo člen komorního souboru
- je sám schopen nastudovat studijní i koncertní repertoár
- skladby zvládá po stránce technické, dechové i artikulační
- klade důraz na zkvalitnění palcové techniky při ovládnutí nástroje

7. ročník

Žák:

- pravidelně hraje hru z listu
- technickou přípravu podřizuje intonaci a kvalitě tónu
- zdokonaluje se v kolektivní souhře v souborech různých nástrojů
- ovládá základy nástrojové techniky zobcové flétny v chromatice
- ovládá žeberně-bránicové dýchání a správně nasazuje a tvoří tón
- je schopen samostatně nastudovat nové učivo
- orientuje se v notovém zápisu a vnímá hudbu jako prvek uměleckého tvoření
- je schopen kontroly intonace a kultury tónu
- je připraven k sólovým výkonům, hře v komorních souborech a absolventskému koncertu

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- z předešlého studia využívá technické a výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- umí pracovat s intonací, barvou a kvalitou tónu
- orientuje se v notovém zápise
- věnuje se podle svých schopností technicky i interpretačně náročným skladbám
- je schopen střídat různé typy fléten od sopraninové po basovou

3. – 4. Ročník

Žák:

- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulaci při hře stupnic durových a mollových, T5, D7, zm7 a jejich obrátů
- aktivně se zapojuje do hry v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- dovede samostatně nastudovat vybranou skladbu na úrovni svých technických a výrazových možností
- je schopen posoudit úroveň vlastního výkonu a přizpůsobit se ostatním spoluhráčům v komorní a souborové hře
- zakončí studium absolventským výkonem

Komorní hra

Žák:

- využívá svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytváří smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamuje s různými hudebními styly a žánry.

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Charakteristika:

Žák si během studia osvojí základy hry na příčnou flétnu, (řadíme mezi dechové nástroje dřevěné) které rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s problematikou nástroje, jednotlivými hudebními slohy a styly a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje žák v sólové hře, hře komorní, souborové a orchestrální. Příčná flétna má velmi široké uplatnění, je součástí orchestrů dechových, symfonických, užívá se v hudbě jazzové a populární. Výuka na příčnou flétnu začíná převážně v 8-9 letech, dle schopností žáka je možné začít i bez předchozí průpravy, a to i v pozdějším věku.

Učební plán – I. a II. stupeň:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s historií a samotnou hrou na nástroj

- zná problematiku tvoření tónu, nátisku a dýchání – ekonomie dechu
- hraje jednoduché technické cvičení, lidové nebo umělé písně v dosaženém rozsahu

2. ročník

Žák:

- sám ovládá správný postoj při hře na nástroj a držení nástroje
- umí přesněji nasazovat a tvořit tón
- ovládá čtení notového zápisu
- zná dur a moll stupnice v rozsahu nástroje f1 – f2 a tónický kvintakord
- ovládá nasazení a ukončení tónu v tenutu a legatu
- je schopen veřejně vystupovat s jednoduchou písní

3. ročník

Žák:

- dbá na tvoření vyváženého a rovného tónu
- hraje dlouhé tóny v chromatickém postupu žákova rozsahu a sleduje kvalitu tónu
- samostatně interpretuje podle svých technických možností ve zvládnutém rozsahu, který rozšířil po c3
- korepetuje s klavírem nebo doprovodem jiného nástroje

4. ročník

Žák:

- umí ovládat brániční dýchání, techniku rychlého nádechu a plynulého výdechu
- má usazený nátisk a znělý, nátiskově zvládnutý tón
- ovládá základy jednotlivých technik – tenuto, staccato a legato
- stupnice dur a moll do 4 # a 4 b hraje v rozsahu e1 – e3, tónický kvintakord velký a malý rozklad

- věnuje se hře z listu na jednoduchých skladbách
- korepetuje s klavírem a je zařazen do komorní hry

5. ročník

Žák:

- stále pracuje na kvalitě tónu, zvládá dechovou a prstovou techniku
- ovládá rozsah nástroje po g3
- je schopen zahrát stupnice dur a moll do 5 # a 5 b, T5 a D7
- pokračuje v komorní hře nebo dechovém souboru
- ovládá hrát skladby různých stylových období

6. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy rytmu od jednoduchých po složité
- má cit pro frázi a zvýšenou technickou zručnost
- hraje stupnice dur a moll do 5 # a 5 b, T5, D7 a zm7

7. ročník

Žák:

- interpretuje obtížnější skladby různých stylových období podle svých technických schopností
- udržuje pravidelný rytmus a tempo
- hraje z listu a výběr repertoáru odpovídá jeho technickým schopnostem
- pravidelně korepetuje s klavírem
- je připraven k absolventskému výkonu

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- disponuje měkkým barevně vyrovnaným tónem ve všech polohách nástroje
- samostatně pracuje s dynamikou a frázováním
- ovládá artikulaci jednoduchého a dvojitého staccata
- zvládá studium větších forem
- orientuje se v různých stylových období
- zvládá hru melodických ozdob

2. ročník

Žák:

- zvládá intenzivní práci s dechem /rychlý nádech a pomalý výdech/
- zvládá rytmickou problematiku v hudbě různých stylových období
- podřizuje práci s dynamikou a agogikou stylu a výrazu skladby
- hraje vyrovnaně v legatu, staccatu a tenutu v rychlejších tempech
- aktivně se podílí svou účastí v komorní hře

3. ročník

Žák:

- umí pracovat se stupnicemi ve všech interpretačních a studijních variantách
- propojuje práci s dechem s formální a agogickou složkou hudby
- je schopen samostatného interpretačního výkonu
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

4. ročník

Žák:

- využívá všech naučených interpretačních a technických možností
- je schopen samostatného výběru a nastudování hudebního repertoáru

- dovede se starat o svůj nástroj a samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- je připraven ukončit studium II. stupně absolventským výkonem

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v souborové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboru
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Orchestrální hra

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře

- se učí a zdokonalují v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si uvědomují odpovědnost za společnou práci
- se seznamují s koncertní praxí
- získávají zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOBOJ

Charakteristika:

Hoboj je dřevěný dechový nástroj. Tón vzniká pomocí strojku, což jsou spojené dva třetinové plátky na kovové trubičce. Způsobem tvoření tónu patří mezi dvouplátkové dřevěné dechové nástroje. Povědomost o tomto nástroji nejen mezi dětmi, ale i mezi veřejností je slabá. Ze strany učitelů, vyučujících tento nástroj, musí docházet k osvětě. Využití hoboje ve školních aktivitách je široké. Hobojisté si zahrají v dechovém i symfonickém orchestru, jsou žádáni do různých komorních seskupení díky nádherné barvě tónu nástroje. Hlubším příbuzným hoboje je anglický roh, jež vyspělejší žáci snadno zvládnou. Díky tomuto příbuznému nástroji se dětem nabízí rozmanitější uplatnění. Kromě sólových partů je anglický roh využíván v symfonické i komorní hudbě.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní, souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s historií nástroje, s díly nástroje a jeho nejdůležitější částí - strojkem
- zvládá rozložení a složení nástroje
- je seznámen s nácvikem žeberně-bránicového dýchání

- ovládá tvorbu nátisku a hru na strojek
- zvládá správné nasazení a ukončení tónu
- má správný postoj při hraní a správné držení nástroje
- zvládá tónový rozsah d1- d2
- umí zahrát notu a pomlku celou, půlovou a čtvrt'ovou

2. ročník

Žák:

- uplatňuje a rozvíjí návyky a dovednosti získané v 1. ročníku
- zvládá každodenní přípravu na vyučovací lekci
- umí hrát v tónovém rozsahu c1- g2
- se orientuje v předznamenání a posuvkách
- zvládá zahrát notu a pomlku čtvrt'ovou a osminovou
- ovládá hru tenuto a legato
- umí zahrát stupnice C, G, F - dur a tónický kvintakord velký a malý rozklad

3. ročník

Žák:

- využívá znalostí a dovedností z předchozích ročníků
- zvládá vydechovat přebytek vzduchu a dohrát s částí zbytku vzduchu před novým hlubokým nádechem
- dává důraz na soustavnou přípravu na každou vyučovací lekci
- zvládá hru tenuto, legato a staccato
- ovládá hru crescendo a decrescendo
- dle svých fyziologických dispozic hraje na altovou flétnu v ladění in F
- melodické ozdoby příraz, skupinka, nátryl a mordent
- umí hrát v tónovém rozsahu c1- c3

- umí zahrát stupnice do 2 # a 2 b. Tonický kvintakord: velký a malý rozklad v terciích.
- hraje stupnice a akordy v artikulacích /non legato, legato a staccato/
- zvládá zahrát jednoduché přednesy s doprovodem klavíru
- aktivně se zapojuje do komorní hry – dueta žák a učitel

4. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků
- zvládá rozsah nástroje c1- d3
- umí zahrát durové stupnice a akordy T5, D7 do 3 # a 3 b
- využívá denním cvičením stupnic a etud k rozvíjení prstové techniky
- nadále kontroluje kulturu tónu
- umí dynamické odstíny crescendo a decrescendo
- zvládá alternativní prstoklady, vibrato
- uplatňuje výrazové prostředky ritardando a accelerando
- ovládá další melodické ozdoby /trylek, obal/

5. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků
- zvládá rozsah nástroje od h - d3
- využívá pohotovost hrou z listu na duetech a orchestrálních partech
- se zapojuje do hry v komorních souborech
- interpretuje podle svých schopností skladby různých stylových období
- zvyšuje prstovou techniku pomocí stupnic a akordů v osminových notách, non legato, legato a staccato

6. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlých ročníků
- zvládá rozsah nástroje od h - es3
- umí zahrát mollové stupnice do 3 #
- hraje T5, D7 a zm7 velký a malý rozklad
- přesněji nasazuje tón ve staccatu

7. ročník

Žák:

- využívá a prohlubuje získané dovednosti z předešlých ročníků
- zvyšuje technickou vyspělost a pozornost kultuře tónu
- umí zahrát mollové stupnice do 3 b
- hraje T5, D7 a zm7 velký a malý rozklad
- zvládá rozsah nástroje od bé - f3
- je schopen samostatně nacvičit skladbu
- se aktivně zapojuje do hry v komorních souborech

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá dovedností a schopností ze studia I. stupně
- pracuje na rozvoji kvalitního tónu a nasazení ve staccatu
- dle individuálních schopností zvládá hru v základních dynamických a tempových rozlišení
- směřuje k pochopení fráze a s tím související problematice tvoření nádechů a výdechů
- se zapojuje do hry v komorních souborech

2. ročník

Žák:

- upevňuje a rozvíjí dovednosti získané v I. stupni základního studia
- prohlubuje technické, nátiskové a výrazové dovednosti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů dle vlastního zájmu /klasické, jazzové, populární/
- zvyšuje technickou a nátiskovou úroveň
- uplatňuje rozvíjení výrazové složky hry, muzikálnost a osobnost svého projevu
- zvládá základní péči o nástroj a hobojobý stroj

3. ročník

Žák:

- je seznámen s postupem výroby hobojobvého stroju
- prohlubuje prstovou techniku na stupnicích v rychlejších tempech
- cvičí pohotovost hrou z listu z orchestrálních a komorních partů
- se nadále uplatňuje v komorní a orchestrální hře

4. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře technické a výrazové prostředky získané během předchozího studia
- je schopen samostatně udržovat v dobrém technickém stavu nástroj a základní úpravu stroju
- je schopen samostatně nastudovat nové skladby
- se orientuje v různých stylových období a hudebních žánrech
- se jako hráč zapojuje v sólové, komorní nebo orchestrální hře
- je připraven k absolventskému výkonu

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do soubořové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v soubořové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v soubořu
- se učí vnímat zvuk celého soubořu
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový souboř

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonalují v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si uvědomují odpovědnost za společnou práci

- se seznamují s koncertní praxí
- získávají zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.10 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLARINET

Charakteristika:

Klarinet je jedno plátkový dřevěný dechový nástroj. Díky svému velkému tónovému rozsahu má široké využití a je značně oblíben. Uplatňuje se téměř ve všech žánrech: v klasické hudbě (sólové, komorní i orchestrální), v jazzu, v dechové hudbě, ve folklóru i v popu. Žák, který dostatečně zvládne základy hry na klarinet, má v rámci výuky možnost seznámit se též s hrou na saxofon, klarinetu velice blízký nástroj. Tuto dovednost využije hlavně v populární hudbě a v jazzu.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová a komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klarinet	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem
- zná správné zacházení s nástrojem a údržbu o něj
- osvojil si správné návyky, postoj při hraní, držení nástroje a správné dýchání do bránice
- má správné základy posazení hubičky a tvoření kvalitního tónu
- nasazuje noty e¹ až c¹
- ovládá hru pravou rukou – h až g
- cvičí dlouhé tóny s precizním nasazením
- hraje nové tóny f, e, (malíky)
- postupně přechází do šalmajového rejstříku

2. ročník

Žák:

- navazuje na schopnosti získané v minulém ročníku
- zvládá hru tónů d³, e³,

- nenásilným způsobem rozvíjí nátlakové a dechové schopnosti
- ovládá hru tenuto, legato a staccato
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- je schopen hrát s dynamikou
- hraje durové stupnice

3. ročník

Žák:

- rozvíjí správné brániční dýchání
- zkvalitňuje hru po stránce barevnosti tónu
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- vydržuje tóny s dynamickým odstíněním
- pomalu začíná procvičovat zdokonalení prstové techniky
- je schopen hrát v šestnáctinových hodnotách
- hraje durové stupnice do 4 # včetně kvintakordu a jejich obrátů
- je zapojen do kolektivní hry – duo, trio atd., hra v orchestru

4. ročník

Žák:

- cvičí dlouhé tóny s precizním nasazením
- rozvíjí větší dynamické odstínění tónu
- je vybaven hrát čistším staccatem
- zvládá durové stupnice do 4 b včetně kvintakordů a jejich obrátů
- začíná zdokonalovat artikulační cvičení
- zvládá nové tóny a jejich hmaty, přičemž zvětšuje rozsah po g3

5. ročník

Žák:

- hraje v rychlejších tempech
- kombinuje legato a staccato
- dbá na kvalitu a hladkost prstové techniky
- hraje v souboru nebo orchestru
- dovede hrát z listu

6. ročník

Žák:

- dále pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu, jeho nasazení a prstové technice
- hraje v rychlejších tempech
- je schopen hrát všechny stupnice durové
- zvládá stupnice molové do 4 # a 4 b
- dovede zahrát u stupnic durových dominantní septakord
- umí využívat výrazově hudební prvky

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na kvalitě tónu v plném rozsahu
- dbá na větší preciznost technické vybavenosti
- zvládá jednoduché transpozice
- je schopen zahrát všechny durové i molové stupnice
- ovládá vytvořit a zahrát dominantní a zmenšený septakord
- je schopen hrát obraty septakordů a kvintakordů v různých artikulacích
- hraje z listu i z paměti

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb
- navazuje na dosavadní studium
- provádí denně prstové cviky pro zdokonalení se v technické vybavenosti
- je schopen zahrát všechny durové a molové stupnice v rychlých tempech
- má čisté a kvalitní nasazení

3. - 4. ročník

Žák:

- ovládá technicky náročnější etudy
- zvládá brániční dýchání
- hraje koncerty
- je schopen samostatné úpravy a výběru plátku
- hraje na Es klarinet

Komorní hra

Žák:

- využívá svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- vytváří si smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- hraje skladby různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v souborové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboru
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- učí se sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- učí se pohotově číst notový zápis
- přizpůsobují se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový soubor

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonalují v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si uvědomují odpovědnost za společnou práci
- se seznamují s koncertní praxí
- získávají zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA SAXOFON

Charakteristika:

Saxofon je nejmladším nástrojem ze skupiny dechových nástrojů, je vyrobený převážně z mosazi a řadí se mezi jednoplátkové dřevěné dechové nástroje. Do této skupiny nástrojů patří díky své stavbě a způsobu hraní. Využívá se zejména v hudbě jazzové, ale nachází své uplatnění v širokém spektru hudebních stylů od klasiky až po rock. V současnosti se používají takzvané „vojenské“ typy saxofonů: sopránový (ladění in B), altový (in Es), tenorový (in B) a barytonový (in Es).

Učební plán – I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová a komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Učební plán – II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na saxofon	1	1	1	1
Souborová a komorní hra	1	1	1	1

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, zvládá základní péči o nástroj a plátek, používá základy správného dýchání dle svých možností a dispozic
- ovládá držení nástroje a správný postoj při hře, osvojil si nátiskovou techniku a správné tvoření tónu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách
- uvědomuje si koordinaci prstů a jazyka
- zahraje jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- používá základní druhy artikulací (legato, non legato, staccato)
- používá další rytmické prvky
- zvládá sluchovou kontrolu
- osvojuje si hru v tónovém rozsahu d1 – g2
- zdokonaluje základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, dechovou techniku, souhru nasazení tónu s prstovou technikou)

3. ročník

Žák:

- zahraje zvukově kvalitní tón včetně dynamických odstínů podle svých individuálních možností a schopností
- rozšiřuje hru v tónovém rozsahu c1 – c3
- orientuje se v jednotlivých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje sluchovou kontrolu intonační čistoty podle svých individuálních schopností
- používá při hře všechny prvky artikulace (staccato, tenuto, legato)
- rozšiřuje tónový rozsah v horní poloze po e3 a ve spodní poloze dle individuálních schopností a kvality nástroje
- zvládá základy prstové techniky a hru stupnic a akordů z paměti
- vnímá náladu skladby a dovede ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky

5. ročník

Žák:

- rozvíjí prstovou techniku pomocí rozličných artikulačních modelů na technicky náročnějších cvičeních
- rozšiřuje hraný tónový rozsah nástroje o f3
- uplatňuje sluchovou kontrolu při práci na tónové vyrovnanosti nástroje
- uplatňuje se plnohodnotně v komorní a souborové hře

6. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje
- uvědomuje si práci s nátiskem a dechovou oporou při interpretaci
- rozšiřuje frázování v jazzové a klasické hudbě
- hraje základní stupnice a akordy v celém rozsahu nástroje v různých artikulacích a tempech

7. ročník

Žák:

- ovládá a využívá podle svých individuálních schopností celý tónový rozsah nástroje
- uplatňuje všechny znalosti a dovednosti získané v průběhu studia
- interpretuje přednesové skladby různých stylů a žánrů přiměřeného stupně obtížnosti
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- svou dovednost hry na nástroj plně využívá při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních dle nabídky školy

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje v tónové vyváženosti
- zdokonaluje prstovou techniku v etudách s využitím rytmických a artikulačních obměn
- uplatňuje a rozvíjí dosud osvojené hudebně výrazové prostředky
- zvládá chromaticky celý rozsah nástroje
- se získanou rytmickou, intonační a nátiskovou jistotou je schopen interpretace náročnějších skladeb
- zvládá hru z listu přiměřené obtížnosti
- své hráčské dovednosti a zkušenosti uplatňuje v souborové hře

3. - 4. ročník

Žák:

- plně využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- orientuje se v repertoáru a aktivně vyhledává skladby vhodné k interpretaci
- je schopen samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu s uplatněním osvojených výrazových i technických prostředků
- aktivně se účastní podle svých možností hry v souboru či orchestru, při čemž plně využívá svých znalostí dovedností i zkušeností k co nejlepší společné interpretaci studovaných skladeb

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do soubořové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v soubořové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v soubořu
- učí se vnímat zvuk celého soubořu
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový souboř

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonalují v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si uvědomují odpovědnost za společnou práci
- se seznamují s koncertní praxí
- získávají zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sbořový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sbořový zpěv.

5.1.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TRUBKU

Charakteristika:

Trubka je žesťový dechový nástroj. Má široké využití a je značně oblíben pro svůj nenapodobitelný zvuk, který se uplatňuje téměř ve všech žánrech. Výuka na trubku začíná obvykle v 10 letech, výjimečně i dříve, podle fyzické vyspělosti žáka. Možné je začít i v pozdějším věku bez předchozího přípravného nástroje. Starší žáci mohou být po prvním roce studia zařazeni do ročníku, který odpovídá jejich dosažené úrovni. Žák, který dostatečně zvládne základy hry na trubku, má možnost uplatnit získané vědomosti v různých hudebních souborech, například v dechovém nebo symfonickém orchestru a dále také v jazzových nebo bigbandových souborech. Tuto dovednost využije komorní nebo populární hudbě

Učební plán:

I. stupeň

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel.

II. stupeň

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trubku	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- učí se správné dýchání bráničně - žeberní
- osvojuje si základy správného tvoření tónu ve rtech - tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny - poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- osvojuje si správné nasazování nátrubku na rty
- učí se držení nástroje a postoj při hře
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- provádí dechová cvičení.

2. ročník

Žák:

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- učí se hru portamento, legato a kombinace.
- provádí dechová cvičení
- cvičí retní vazby - nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním.

3. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost.

- rozšiřuje tónový rozsah dle jeho možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze.
- posiluje obličejové svaly - nátisková cvičení.
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo).
- učí se kolektivní hře - duo, trio atd., hra v orchestru
- zvládá elementární hodnocení svého výkonu a výkonu druhých

4. ročník

Žák:

- snaží se o kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- učí se synkopy a akcenty
- rozšiřuje nátiskové schopnosti dle jeho možností
- zvládne stupnice dur i moll do 4 # a 4 b a jejich akordy po 4 tónech
- hraje v souboru nebo orchestru

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu, nátisková cvičení
- provádí nátisková cvičení
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato

- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje v souboru nebo orchestru
- rozšiřuje nátlakové schopnosti

6. ročník

Žák:

- pěstuje si a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátlaková cvičení - alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátlakové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru

7. ročník

Žák:

- pěstuje si a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátlaková cvičení - alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu

- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- navazuje na dosavadní studium
- provádí denně nátisková cvičení
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)

3. - 4. ročník

Žák:

- procvičuje staccato
- učí se hru násobného staccata - dvojitý a trojitý jazyk
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- počátky transpozice - z C do B, Es do B

- hraje na piccolu

Komorní hra

Žák:

- hraje v duu, triu nebo kvartetu
- využívá svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- snaží se naučit samostatně naladit nástroj v seskupení
- učí se pod dohledem učitele samostatnosti při nácviu skladeb (udání tempa, nástupů atd.)

Soubořová hra

Žák může být zařazen do soubořové hry od 2. ročníku podle jeho možností a doporučení učitele hlavního oboru.

Žák:

- v soubořové hře uplatňuje a dále rozvíjí dovednosti získané v individuálním studiu
- získává základní návyky při hře v soubořu
- učí se vnímat zvuk celého soubořu
- poznává základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- učí se sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- učí se pohotově číst notový zápis
- přizpůsobuje se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový souboř

Žák:

- učí se uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci

- učí se a zdokonaluje v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojuje si základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- seznamuje se s koncertní praxí
- získává zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Studijní zaměření Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.13 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA LESNÍ ROH

Charakteristika:

Vyučovací předmět Hra na lesní roh navazuje na Přípravnou hudební výchovu, kde probíhá výuka na přípravný dechový nástroj. Jako přípravný dechový nástroj je používána zobcová flétna nebo přímo lesní roh „Baby“, který je svojí konstrukcí přizpůsobený nejmladším žákům. Vyučovací předmět v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti k zvládnutí hry sólové i souborové.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na lesní roh	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- získává zájem o hru na lesní roh
- seznamuje se s historií nástroje
- osvojuje si základy hrudně bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- seznamuje se s nástrojem a jeho údržbou
- nacvičuje držení nástroje
- osvojuje si základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (dle možností s využitím lidových písní)

2. ročník

Žák:

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice - pokud to dovoluje rozsah (v celých notách), pomalé tempo
- začíná nacvičovat akordy - pokud to dovoluje rozsah (v půlových), pomalé tempo
- procvičuje hru z not - jednoduché rytmy- tenuto, legato
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě - dle schopností)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností zpaměti)

3. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not - jednoduché rytmy - staccato, tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo, decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)
- je schopen zhodnotit kvalitu svého výkonu i výkonu svých spolužáků

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná používat B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- studuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 2#, 2 b) v půlových notách, pomalé tempo
- studuje akordy dle dosaženého rozsahu (do 2#, 2 b) v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not - jednoduché rytmy - tenuto, legato, v pomalých tempech
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák:

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- dále si osvojuje používání B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3 #, 3 b) v půlových notách, rychlejší tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu (do 3 #, 3 b) v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy (osminové /s tečkou/, šestnáctinové - staccato, tenuto, legato), v rychlejších tempech
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- nacvičuje náročnější přednesové skladby (dle možností zpaměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 #, 4 b) – rychlejší tempo

- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 #, 4 b) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové \s tečkou\ – staccato, tenuto, legato), v rychlejších tempech
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- se seznamuje se základy transpozice in Es
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 #, 4 b) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 #, 4 b) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v Dur tóninách do 4 #, 4b)
- hraje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 #, 4b)
- hraje z not složité rytmy (šestnáctinové \s tečkou\ – staccato, tenuto, legato)
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků (pp - ff, akcent, sforzato)
- se seznamuje se základy transpozice in Es
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk – tenuto, legato

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy
- hraje samostatně z not složité rytmy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen samostatně využít transpozice in Es
- pracuje v souboru (orchestru)
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- umí zhodnotit svůj výkon

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do soubořové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v soubořové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v soubořu
- učí se vnímat zvuk celého soubořu
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový souboř

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonaluje v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojuje základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- se seznamuje s koncertní praxí
- získává zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.14 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA POZOUN (TROMBON)

Charakteristika:

Patří mezi dechové nástroje žest'ové (plechové), obvykle žáci přecházejí ke studiu hry na pozoun ze studia hry na zobcovou flétnu. Mohou se však začít učit hrát na pozoun přímo, bez předchozího přípravného nástroje. Hře na pozoun se začínají chlapci a děvčata učit zpravidla kolem desátého roku věku, ale je možné začít i dříve, pokud je žák dostatečně fyzicky disponovaný (á). Pozoun je nástroj specifický náročnou snížcovou technikou, česká pozounová škola se výrazně podílela na vývoji techniky hry na tento nástroj a náleží jí tak v tomto ohledu celosvětový význam. Pozoun (nebo-li trombón) nachází široké uplatnění ve všech typech souborů či orchestrů, v nejrůznějších hudebních žánrech. Je to dáno jeho obrovskými zvukovými možnostmi.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trombon	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, pístový trombon)

Žák:

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval

- učí se správné dýchání bráničně - žeberní
- osvojuje si základy správného tvoření tónu ve rtech - tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny - poloha jazyka, vyslovování slabik,,tá, tů, tý, tí''
- osvojuje si správné nasazování nátrubku na rty
- učí se držení nástroje a postoj při hře
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- provádí dechová cvičení

2. ročník

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, pístový trombon)

Žák:

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- učí se hru portamento a legato a kombinace
- provádí dechová cvičení.
- cvičí retní vazby - nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním

3. ročník

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, pístový trombon)

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- rozšiřuje tónový rozsah dle jeho možností

- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly - nátisková cvičení
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- učí se kolektivní hře - duo, trio atd., hra v souboru (orchestru)
- učí se hodnotit svůj výkon

4. ročník

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, pístový trombon)

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- učí se synkopy a akcenty
- seznamuje se s rozdíly notace v basovém a houslovém klíči (transpozice)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti dle jeho možností
- zvládne stupnice dur i moll do 2 # a 2 b a jejich akordy
- hraje v souboru nebo orchestru
- učí se hodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák:

- seznamuje se s trombonem, jeho držěním, postojem při hře
- dbá na kvalitu tónu, nátisková cvičení

- provádí nátisková cvičení
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3#, 3 b) v půlových notách
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu (do 3#, 3 b) v půlových notách
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách na již zvládnutých polohách (1 - 4)
- hraje z listu i z paměti
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- učí se hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- pěstuje si a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- rozšiřuje rozsah na všech 7 poloh trombonu
- pracuje na tvorbě snížcového legáta (retní už umí)
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení - alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových a čtvrt'ových
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4#, 4 b) – rychlejší tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru
- učí se hodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- i pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- pracuje na správné tvorbě legáta (retní, snížcové, kombinované)
- provádí nátisková cvičení - alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4#, 4 b) – rychlejší tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

II. Stupeň

1 . - 2. ročník

Žák:

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- navazuje na dosavadní studium

- provádí nátisková cvičení
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)

3. - 4. ročník

Žák:

- procvičuje staccato, legato
- učí se hru násobného staccata - dvojitý a trojitý jazyk
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v souborové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboru

- učí se vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový soubor

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonaluje v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojuje základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- se seznamuje s koncertní praxí
- získává zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Studijní zaměření Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.15 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TENOR (BARYTON)

Charakteristika:

Tenor (Baryton), takzvaně Baskřídlovka využívá cylindrovou mechaniku, zní o oktávu níž než trubka (křídlovka). Je oválně stočena a v drtivé většině případů je laděna v B. Patří mezi dechové nástroje žesťové (plechové), obvykle žáci přecházejí ke studiu hry tenor (baryton) ze studia hry na zobcovou flétnu. Mohou se však začít učit hrát na pozoun přímo, bez předchozího přípravného nástroje. Hře na tenor se začínají chlapci a děvčata učit zpravidla kolem desátého roku věku, ale je možné začít i dříve, pokud je žák dostatečně fyzicky disponovaný (á). Tenor (baryton) nachází široké uplatnění ve všech typech souborů či orchestrů, v nejrůznějších hudebních žánrech. Je to dáno jeho obrovskými zvukovými možnostmi.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na tenor (baryton)	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel, žáci mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na tenor (baryton)	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- získává zájem o hru na nástroj
- se seznamuje s historií nástroje
- si osvojuje základy hrudně bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- se seznamuje s nástrojem a jeho údržbou
- nacvičuje držení nástroje
- si osvojuje základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (dle možností s využitím lidových písní).

2. ročník

Žák:

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah (v celých notách)
- pomalé tempo
- začíná nacvičovat akordy – pokud to dovoluje rozsah (v půlových notách)
- pomalé tempo
- procvičuje hru z not - jednoduché rytmy
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě – dle schopností)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

3. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not- jednoduché rytmy - staccato, tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo, decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezovat tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- se seznamuje s notací v basovém klíči
- studuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 2#, 2 b) v půlových notách pomalé tempo
- studuje akordy dle dosaženého rozsahu (do 2#, 2 b) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not- jednoduché rytmy- staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti).
- se učí hodnotit svůj výkon

5. ročník

Žák:

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- zdokonaluje hru v basovém klíči
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3#, 3 b) v půlových notách
- zvládá rychlejší tempa, nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu (do 3#, 3 b) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy- staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- nacvičuje náročnější přednesové skladby (dle možností zpaměti)
- učí se hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4#, 4 b) – rychlejší tempo
- nacvičuje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato

- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z not- složitější rytmy - staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- zdokonaluje hru v basovém klíči
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti).
- učí se hodnotit svůj výkon

7. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 b) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 křížků, 4 b) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v Dur tóninách do 4 křížků, 4b)
- hraje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 křížků, 4b)
- hraje z not - složité rytmy- (šestnáctinové \ s tečkou\ – staccato, tenuto, legato)
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků (pp - ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk – tenuto, legato

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy
- hraje samostatně z not složité rytmy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen hrát v basovém klíči
- pracuje v souboru (orchestru)
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- umí zhodnotit svůj výkon

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebních stylů a žánrů

Soubořová hra

Žák

- uplatňuje a dále rozvíjí dovednosti získané v individuálním studiu
- získává základní návyky při hře v souboru
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- poznává základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- sleduje dirigenta a hraje podle jeho gesta
- čte pohotově notový zápis
- přizpůsobuje se svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu
- uplatňuje nové znalosti a dovednosti ve skupině hráčů
- rozvíjí smysl pro intonaci, rytmus a dynamiku
- učí se hře z listu
- zvládá svůj part
- je zodpovědný vůči ostatním svou domácí přípravou a docházkou do hodin

Dechový soubor

Žák:

- učí se uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- učí se a zdokonaluje v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- osvojuje si základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- seznamuje se s koncertní praxí
- získává zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.16 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TUBU

Charakteristika:

Patří mezi dechové nástroje žest'ové (plechové). Na tubu začínají nejčastěji děti starší 10 let. Pokud je žák dostatečně fyzicky disponovaný, může začít i dříve (v osmi až deseti letech). Pokud není dostatečně fyzicky vyspělý, může začít hrát na tenorovou tubu. Tuba nachází široké uplatnění ve všech typech souborů či orchestrů, v nejrůznějších hudebních žánrech. Je to dané jejími širokými zvukovými možnostmi.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
*Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
*Dechový soubor				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Poznámky: *O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na tubu	1	1	1	1
Dechový soubor	2	2	2	2

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

I. Stupeň

1. ročník

V případě potřeby je možno realizovat výuku s nástroji stejného technického principu (baryton, trombon, tenor)

Žák:

- osvojuje si základy hrudně - bráničního dýchání
- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu
- přirozeně nasazuje tóny - poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů
- osvojuje si základy správného tvoření tónu ve rtech - tzv. bzučení
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- nacvičuje správné držení nástroje a postoj při hře

2. ročník

Žák:

- rozvíjí nátiskové a dechové dovednosti
- seznamuje se s notací v basovém klíči
- dbá na kvalitu tónu
- začíná nacvičovat stupnice - pokud to dovoluje rozsah
- začíná nacvičovat akordy v pomalých tempech
- procvičuje hru z not - jednoduché rytmy
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně

3. ročník

Žák:

- upevňuje nátiskové dovednosti a podle svých možností rozšiřuje tónový rozsah
- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- zdokonaluje znalost notace v basovém klíči
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze

- posiluje obličejové svaly - nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo- decrescendo)
- učí se kolektivní hře v souboru
- učí se hodnotit svůj výkon a porovnávat ho s výkonem druhých

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechové návyky
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (p,mf,f)
- zlepšuje kvalitu tónu a intonaci při hře
- zdokonaluje nátiskové schopnosti
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zdokonaluje znalost notace v basovém klíči
- zvládá stupnice podle dosaženého rozsahu (do 2# 2 b) v půlových notách - pomalé tempo
- zvládá akordy podle dosaženého rozsahu (do 2# 2 b) v půlových notách - tenuto, legato
- hraje z not - jednoduché rytmy - staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně
- učí se kolektivní hře v souboru, nebo v orchestru

5. ročník

Žák:

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- rozšiřuje tónový rozsah, se zachováním kvality a lehkosti tónu
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice a akordy podle dosaženého rozsahu (do 3# 3b) - tenuto, legato

- hraje z listu i z paměti
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- nacvičuje náročnější přednesové skladby
- učí se hodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice, akordy- podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4#, 4 b) - tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z not složitější rytmy - staccato, tenuto, legato
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)
- učí se hodnotit a porovnávat svůj výkon

7. ročník

Žák:

- neustále pracuje na kvalitě tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu

- hraje stupnice - podle dosaženého rozsahu (do 4 #, 4 b) - rychlejší tempo
- hraje akordy - podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4 #, 4 b) - tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v Dur tóninách do 4 #, 4b)
- hraje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 #, 4b)
- hraje z not - složité rytmy (šestnáctinové /s tečkou - staccato, tenuto, legato)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp ff, akcent, sforzato)
- hraje v souboru nebo orchestru
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)
- dokáže zhodnotit svůj výkon

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na dřívější studium a doplňuje ho o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- provádí denní nátisková cvičení
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu

3 - 4. ročník

Žák:

- využívá dynamické a výrazové prostředky
- pracuje v souboru (orchestru)
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Komorní hra

Žáci:

- využívají svých interpretačních znalostí a dovedností, posluchačských zkušeností a hudebních vědomostí z individuálního studia
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- se seznamují se skladbami různých hudebními stylů a žánrů

Soubořová hra

Žáci:

- mohou být zařazeni do soubořové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v soubořové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboři
- učí se vnímat zvuk celého souboři
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu

Dechový soubor

Žáci:

- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a dechové souhře
- se učí a zdokonaluje v souhře a intonaci s ostatními nástroji
- si osvojuje základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti s prací v kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- se seznamuje s koncertní praxí

- získává zkušenosti na mezinárodní úrovni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.17 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KYTARU

Charakteristika:

Kytara je nástroj širokého využití, uplatňuje se jako sólový nástroj, v komorní a orchestrální hře i doprovodech ke zpěvu. Hlavním obsahem výuky je studium hudby různých slohových období. Součástí výuky je i základ doprovodů, tj. hry podle akordových značek. K výuce se přijímají žáci od 7 let, většina žáků ale nastupuje později, často přestupem z jiného nástroje.

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- je schopen popsat nástroj a jeho ladění
- ovládá držení těla a nástroje
- fixuje správné postavení obou rukou
- užívá úhozů tirando prsty „i, m“, popř. „a“, palcem apoyando i tirando
- získává správné hráčské návyky

Učební plán – I. stupeň:

	I. stupeň						
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
*Komorní hra a souborová hra, sborový zpěv				1	1	1	1

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- správně drží své tělo a nástroj
- upevňuje si postavení levé a pravé ruky

- dbá na správné kladení prstů levé ruky
- užívá úhozy tirando, palcem i apoyando
- orientuje se na hmatníku v I. poloze na strunách e, h, g
- zvládá jednooktávové stupnice v první poloze (popř. dvouoktávové)
- fixuje střídání prstů index, medium, popř. anuar

2. ročník

Žák:

- zvládá úhozy apoyando a tirando v rytmických obměnách
- hraje jednooktávové i dvouoktávové stupnice v první poloze (u vyspělejších žáků i polohy vyšší)
- učí se hrát lehké akordy bez notace
- orientuje se na strunách 1, 2, 3 do 4. pražce
- procvičuje čtení not bez popisu prstů
- fixuje střídání prstů index, medium, popř. anuar
- ovládá hru jednoduchého motivu skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností
- upevňuje si osvojenou techniku hry na nástroj
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- jednooktávové i dvouoktávové stupnice v první poloze (u vyspělejších žáků i polohy vyšší)
- hraje akordy podle akordových značek
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- možnost přípravy odtažného a úderného legáta

4. ročník

Žák:

- upevňuje získané poznatky získané v předchozích ročnících
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností
- začíná nacvičovat malé barré
- nacvičuje úderné i odtažné legáto
- se seznamuje se základními tónovými rejstříky
- hraje víceoktávové stupnice s výměnou poloh

5. ročník

Žák:

- rozvíjí získané dovednosti z předchozích ročníků
- užívá úderné a odtažné legáto při hře
- seznamuje se s melodickými ozdobami
- dokáže se orientovat na hmatníku do V. polohy
- je schopen se zapojit do komorní (souborové) hry

6. ročník

Žák:

- navazuje na studium v předchozích ročnících
- dokáže se orientovat na hmatníku do VII. polohy
- orientuje se v akordických značkách
- zvládá dle svých možností hru z listu a hru z paměti
- rozvíjí samostatné cítění dynamičnosti skladeb

7. ročník

Žák:

- upevňuje své znalosti z předešlých ročníků
- ovládá základní nástrojovou techniku

- dle fyzických předpokladů zvládá techniku barré hmatů
- hraje s tónovou kulturou a užívá vibráto
- hraje dle individuálních schopností ve vyšších polohách a v základních tóninách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- orientuje se v notovém zápise

Učební plán – II. stupeň:

	II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kytaru	1	1	1	1
*Komorní a souborová hra, sborový zpěv	1	1	1	1

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

II. Stupeň

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- probírá nové technické prvky, které nebyly v látce I. stupně obsaženy
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- dbá na kvalitu a kultivovanost tónu
- prohlubuje a zdokonaluje kytarovou techniku systematickým cvičením

3. – 4. ročník

Žák:

- využívá kytarových rejstříků k obohacení výrazovosti skladby
- soustředí se na přednes a užití melodických ozdob
- věnuje dostatečnou pozornost pohotovému hraní z listu
- upevňuje své znalosti tak, aby byl schopen se uplatnit jako sólista, doprovodný hráč, i člen souboru
- zapojuje se do muzicírování podle svých možností jak ve škole, tak i mimo ni

Komorní a souborová hra

I. stupeň

Žáci:

- využívají instrumentálních znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- jsou inspirováni ostatními k vyšší kvalitě osobních výsledků
- jsou motivováni k přípravě hry v různých komorních tělesech a seskupeních
- mají spoluzodpovědnost za celý kolektiv
- vystupují na interních i veřejných koncertech
- spolupracují s učitelem i ostatními hráči při výběru literatury

II. stupeň

Žáci:

- navazují na vědomosti a dovednosti získané ve studiu I. stupně
- se zapojují do výběru repertoáru různých stylových období
- projevují své hudební cítění a fantazii
- kladou důraz na rytmus, kultivovanost tónu a výraz hry
- poslouchají nahrávky domácích i světových interpretů
- účinkují veřejně na různých akcích a koncertech.

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.18 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA CIMBÁL

Charakteristika:

Cimbál je strunný úderný nástroj, trvale nezastupitelný pro interpretaci folklóru. Pronikl i do hudby taneční a populární. Při rostoucí kvalitě se stále větším měřítkem účastní i hudby umělecké. V současné době zaujímá hra na cimbál postavení rovnocenné jiným nástrojům s bohatou uměleckou tradicí.

Učební plán – I. stupeň:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
*Komorní a souborová hra, cimbálová muzika, sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1

*Žák navštěvuje minimálně jeden z uvedených vyučovacích předmětů; o zařazení rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- rozvíjí hravým způsobem své hudební předpoklady
- učí se naslouchat hudbě
- rozvíjí smysl pro tempo a rytmické cítění, barvu tónu
- si osvojuje intonační a sluchovou sebekontrolu
- si rozšiřuje hudební paměť
- se učí pracovat s lidovou a umělou písní

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- si osvojuje seznámení s nástrojem, sezení u nástroje, správné držení těla, držení paliček, střídání paliček, nácvik úhozu, uvolňovací cvičení, základy pedalizace
- se orientuje v strunové soustavě
- pěstuje od prvopočátku lidovou píseň podle sluchu
- se snaží o efektivní domácí přípravu

2. ročník

Žák:

- pokračuje v upevňování správných nástrojových návyků
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu (čistota hry, pedalizace, střídání paliček, dynamika)
- rozvíjí hudební paměť na lidových písních a drobných skladbách, čímž také si buduje repertoár
- se snaží o transpozice lidových písní do již znalých tónin

3. ročník

Žák:

- si upevňuje efektivní způsob domácí přípravy
- vniká do základů akordického doprovodu jednoduchých lidových písní (kadence, TSD)
- se připravuje na komorní a souborovou hru
- prohlubuje orientaci v strunové soustavě
- používá výrazové prostředky

4. ročník

Žák:

- rozvíjí svůj hudební projev s důrazem na kulturu tónu
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu
- si osvojuje nácvik tremolla a arpeggia
- pěstuje hru z paměti
- se orientuje a dle svých možností využívá celého rozsahu nástroje

5. ročník

Žák:

- rozvíjí hudební paměť na obtížnějších skladbách
- rozvíjí harmonické cítění, hru z listu, dvouhlasou hru stejnosměrnou i protipohyb
- se snaží dle svých schopností a možností o jednoduchou improvizaci spojenou s lidovou písní
- poznává hru skladeb různých období

6. ročník

Žák:

- využívá základní harmonické funkce k samostatné práci s lidovou písní
- používá tremollo, arpeggio a transpozice do jiných tónin
- se snaží hodnotit vlastní hru
- poznává hru různých hudebních žánrů

7. ročník

Žák:

- se zapojuje do řešení problémů nástrojové hry (pedalizace, střídání paliček, frázování)
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby

- se připravuje na úspěšné absolventské vystoupení
- je připraven využívat všech získaných dovedností v praxi

Učební plán – II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na cimbál	1	1	1	1
*Komorní a souborová hra, cimbálová muzika, sborový zpěv	1	1	1	1

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá své získané znalosti a dovednosti k dokonalejší reprodukci notového zápisu, prohlubuje svou paměť studiem náročnějších skladeb
- hraje z listu snadnější skladby a je schopen podle svých možností samostatně nastudovat skladby vážnějšího charakteru
- se snaží samostatně řešit problémy nástrojové hry (pedalizace, paličkoklad, frázování, atd.)

3. - 4. ročník

Žák:

- upevňuje jistotu v čistotě hry a v úhozové vyrovnanosti, stále více samostatně pracuje
- je schopen vlastní improvizace s lidovou písní a její transponování
- spolupracuje v komorní hře s jinými nástroji a také v souborové hře
- využívá všech získaných dovedností v praxi, připravuje se na úspěšné absolventské vystoupení

Komorní a Souborová hra

Žák:

- zvládá svůj notový part
- rozvíjí smysl pro dynamiku rytmus
- klade důraz na souhru s ostatními nástroji
- se učí být zodpovědný ke kolektivu
- se seznamuje se skladbami různých hudebních žánrů

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Cimbálová muzika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.4 Studijní zaměření Hra na housle

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv

5.1.19 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Charakteristika:

Bicí nástroje jsou v dnešní době populární, uplatňují se téměř ve všech žánrech. V klasické hudbě, komorní, orchestrální i sólově (xylofon, vibrafon, marimba). Bicí souprava pak v hudbě populární, dechové a výjimečně i symfonické. Bicí souprava vyžaduje určitou fyzickou vyspělost, výuka na ní začíná obvykle v 10 letech, ale ani mladší zájemci nejsou výjimkou. Pro mladší hráče je možné vytvořit vztah k nástroji na základním bubnu. Nutným předpokladem pro hru na bicí je rytmické cítění, cit pro tempo a jeho pevné držení, ale i rytmická a melodicko-harmonická představitivost pro lepší spolupráci s jinými nástroji orchestru. Je výhodné, hrál-li žák již dřív na některý jiný nástroj. Obsahem výuky je hra na malý bubínek, bicí soupravu, různé druhy perkusí, tympány a melodické bicí nástroje. Smyslem výuky je vypěstovat v hráči smysl pro přesné držení rytmu. Dirigent a hráč na bicí jsou hlavní osoby v orchestru, co se týká rytmu. V taneční a jazzové hudbě je důležitá improvizace.

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Za přípravné studium se považuje hra na zobcovou flétnu.

Učební plán - I. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
*Dechový soubor				1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

Očekávané výstupy:

I. Stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat základní nástroje ve svém oboru
- umí držet paličky přirozeným a uvolněným způsobem, dokáže využívat opakovaných a střídavých úderů na malý buben
- zná základní rytmické hodnoty a rozumí jednoduchému notovému zápisu
- umí rozlišit mezi dvoudobým a třídobým taktem
- zvládá základní techniky úhozu
- zvládá jednoduchou koordinaci mezi dvěma končetinami
- umí přizpůsobit výšku židličky a malého bubnu své postavě
- zahraje cvičné rytmy ve tří a čtyřčtvrťovém taktu na perkuse

2. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit bicí nástroje samozvučné a blánozvučné
- zvládá jednoduché koordinace se zapojením tří různých končetin
- dokáže se pohybovat v 2/4 a 3/4 taktu
- z listu zahraje jednoduchou skladbu obsahující základní rytmické hodnoty
- podle svých možností umí zahrát základní rytmy na bicí soupravu
- zná základní typy úderů na malý buben (jednoduchý, opakovaný, dvojitý, vířivý)
- zná držení paliček u melodického nástroje a dokáže se za takovým nástrojem pohybovat (správný postoj, chůze)
- při hře na perkuse zahraje základní doprovodné rytmy

3. ročník

Žák:

- postupně ovládá další nástroje bicí soupravy
- zná správné držení těla a paliček
- zvládá hru na malý bubínek
- postupně ovládá čtení not, hru v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- je schopen poslechu hudby a vnímání tempa s následnou snahou o rytmické vyjádření
- tříbí smysl pro kultivovanost projevu používáním dynamiky
- při hře na perkuse ovládá i techniku tlumení a několik dalších způsobů hry

4. ročník

Žák:

- zná jednoduché techniky úhozu vycházející z rudimentálního způsobu bubnování (akcent, ghost note)
- umí hrát k nahrávce populární hudby, dokáže rozeznat kontrastní části skladby a reagovat na ně
- se orientuje v jednoduchých rudimentálních etudách, tvořivě přemýšlí při jejich analýze
- zvládá interpretaci jednoduchých sol na malý buben nebo perkuse
- zná systém uspořádání tónů na melodických nástrojích

- umí vystupovat před lidmi, podle svých schopností dokáže pracovat s trémou, zná zásady pohybu na podiu, ví jak se chovat k publiku
- vnímá svůj rytmus v rámci polyrytmu a polyrytmus jako celek při hře na perkuse

5. ročník

Žák:

- zná náročnější techniky úhozu vycházející z rudimentálního způsobu bubnování (roll, drag)
- z vlastní iniciativy vyhledává hudbu, která působí na jeho emoce, podle svých možností dokáže tuto hudbu i analyticky zpracovat
- na melodické nástroje umí zahrát jednoduchou skladbu dvěma paličkami podle své vyspělosti umí doprovodit na bicí soupravu několik různých stylů
- bez problémů nastuduje přednes na malý buben obsahující i náročnější technické prvky, dokáže dát skladbě osobitý ráz
- při hře na perkuse dokáže vybočit ze svého rytmického cyklu do breaku a zpět

6. ročník

Žák:

- se umí pohybovat za nástroji v oboru, po případě dokáže jejich měnitelné parametry přizpůsobit své postavě
- podle vlastního zaměření dokáže na bicí soupravu tvořivě doprovodit
- zná nejběžněji používané takty v populární, klasické i jazzové hudbě
- na melodické nástroje zvládá základní technické prvky
- sám dokáže sestavit plán, podle kterého je třeba postupovat při studiu sóla na malý buben
- při hře na perkuse umí vybočit do improvizace a zpět do rytmického cyklu
- zná světové i domácí interprety v oboru, v odvětví svého zaměření
- na své vrstevníky působí svým vztahem k hudbě jako iniciativní a pilný umělec

7. ročník

Žák:

- postupně ovládá hru na celou bicí soupravu
- se seznamuje s doprovodem základních tanečních rytmů

- je schopen doprovázet spoluhráče, zvládá hru z listu, čtení 3/8, 6/8,9/8 taktu
- se zdokonaluje v ovládnání víření, ve hře akcentů na různých místech technických figur (trioly, šestnáctiny)
- se seznamuje s improvizací, hrou breaků
- uplatňuje získané vědomosti ve školních orchestrech nejrůznějšího zaměření, kde se může uplatnit většina bicích nástrojů (orchestr bicích nástrojů, dechový soubor, big band dixieland, apod.)

Učební plán - II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
*Dechový soubor a orchestr	1	1	1	1
*Sborový zpěv	1	1	1	1

*O zařazení do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- zná i složitější typy úderů a na blahozvučné i samozvučné perkuse
- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmické útvary, které pak sám používá
- rozšiřuje možnosti bicích nástrojů nestandardními způsoby hry
- ovládá základní prvky rytmické improvizace
- ví, jak oživit skladbu využitím všech prvků získaných v předchozích ročnících
- dokáže naladit malý buben podle svých představ
- získal rozhled o využití perkusních bicích nástrojů v mimoevropské hudbě

2. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat skladby na blahozvučné i samozvučné bicí nástroje

- sám vyhledává kulturní akce, které odpovídají jeho hudebnímu zaměření, Z těchto akcí
- dovede čerpat inspiraci pro další studium
- podle svých schopností a dovedností interpretuje náročné sóla rudimentální školy
- zvládá základní principy improvizace jak tak melodické
- využívá zvukových a technických možností perkusních nástrojů pro obohacení skladeb různých žánrů

3. ročník

Žák:

- má přehled v nejpoužívanějších prvcích na malý buben, užívá jich podle svých schopností a dovedností
- zná nejslavnější party užívané v klasické hudbě na malý buben
- působí jako univerzální hráč, dokáže zahrát na více nástrojů ve svém obalu, není zaměřen pouze na jeden z nich
- sám vyhledává i jiné skladby, přednesy ale i interprety dle vlastního zaměření –
- dokáže zahrát sólově i s doprovodem náročnější skladbu na melodické nástroje a perkuse
- ve své hře využívá inspiraci získanou při návštěvě koncertů

4. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve hře na bicí na soupravu, učí se improvizaci
- ovládá víření na malý bubínek, hru akcentů různých rytmických figur, hru breaků
- se učí hrát na další melodické nástroje - vibrafon, xylofon, marimba, tympány (pokud jsou k dispozici)
- se zapojuje do souborů nejrůznějších žánrů
- se orientuje v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- využívá různých bicích a perkusních nástrojů evropského i mimoevropského kulturního okruhu, orientuje se některých mimoevropských rytmických systémech.

- získanou techniku zvládnutých nástrojů adaptuje na další perkusní bicí nástroje, které má k dispozici.

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Soubořová hra

Žáci:

mohou být zařazeni do soubořové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru

- získávají základní návyky při hře v souboru
- se učí vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu
- se učí uplatňovat a využívat v orchestrální praxi své znalosti a dovednosti získané v individuální interpretaci a souhře bicích nástrojů
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.20 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV

Charakteristika:

Kultivovaný pěvecký projev či zpěv je jedním z nejspolehlivějších ukazatelů hudebnosti člověka a zároveň je od nepaměti nejpřirozenějším prostředkem hudebního projevu. Pěvecké vzdělávání směřuje k rozvíjení základních hudebních a také hlasových dispozic žáků, dále ke zvládnutí základní dechové techniky, správných pěveckých návyků a dovedností. Při jeho realizaci ve školním vzdělávání je obzvláště nutné přihlížet k individuálnímu fyziologickému i psychickému vývoji žáků. Tomuto vývoji je třeba přizpůsobit metody a formy výuky.

Předmět sólového zpěvu zahrnuje především výuku klasického zpěvu, která je základnou pro další pěvecké žánry, jako je např. lidový zpěv, moderní zpěv, muzikálový zpěv, jazz, pop, folk, dechovka, chanson, atd. Proto vyzdvihují výuku klasického zpěvu jako prioritu, při níž žáci získávají potřebné základy pro správnou pěveckou techniku a také hudební vzdělání, která je dále vede k samostatnému hudebnímu projevu v různých hudebních stylech i žánrech.

Očekávané výstupy:

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- dbá na správné držení těla
- zvládá jednoduchá dechová, hlasová i artikulační cvičení
- rytmizuje říkadla a jednoduché písně
- zpívá písně ve svém přirozeném hlasovém rozsahu

I. Stupeň

Učební plán – I stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
*Sborový zpěv, Komorní zpěv	1	1	1	1	1	1	1

*O zařazení žáka do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

1. ročník

Žák:

- má povědomí o správném držení těla při zpěvu
- pracuje na správném dýchání i artikulaci
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu
- rozvíjí své rytmické a hudební cítění
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně podle své individuální hlasové vyspělosti

2. ročník

Žák:

- pracuje na správném a uvolněném držení těla při zpěvu
- prohlubuje správné a klidné dýchání, dbá na artikulaci
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení, pracuje na správném nasazení tónu a intonaci
- má povědomí o základní dynamice a agogice
- podle individuálního hlasového vývoje a stupně hudební vyspělosti zpívá jednodušší lidové i umělé písně
- dbá na rytmické a hudební cítění
- zpívá s jednoduchým doprovodem

3. ročník

Žák:

- má správné a uvolněné držení těla při zpěvu (pěvecký postoj) i klidné dýchání
- využívá základní pěvecké návyky a technické prvky (nasazení tónu, čistá intonace, správná artikulace)
- používá svůj hlas v celém svém hlasovém rozsahu (dle individuální hlasové a pěvecké vyspělosti žáka), zachovává jeho přirozenost, lehkost a nepřepíná své síly
- rozlišuje základní dynamiku i agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- zpívá s doprovodem
- pracuje na paměti a rytmu

4. ročník

Žák:

- dále prohlubuje svou pěveckou, dechovou i artikulační techniku
- pracuje s měkkým nasazením tónu a pozvolna rozšiřuje hlasový rozsah podle svých individuálních možností
- prohlubuje pěvecké dovednosti z předcházejících ročníků
- používá základní dynamickou škálu a agogiku
- má smysl po vedení jednoduché hudební fráze
- zpívá hlasová cvičení, lidové a umělé písně úměrné jeho hlasové vyspělosti
- zpívá z paměti
- se zapojuje dle svých schopností do komorního zpěvu (jednoduchý dvojhlas)

5. ročník

Žák:

- i nadále pracuje na základní pěvecké, dechové i artikulační technice zpěvu
- navazuje na své pěvecké dovednosti a stále je prohlubuje
- používá hrudní i hlavový rejstřík
- rozvíjí citění pro tvorbu hudební fráze, přirozenou dynamiku a výraz
- podle individuální hlasové vyspělosti zpívá cvičení, lidové i umělé písně
- zpívá z paměti písně s doprovodem
- má povědomí o kultivovaném hlasovém projevu a zásadách hlasové hygieny
- zapojuje se do komorního zpěvu

6. ročník

Žák:

- pracuje se základní pěveckou, dechovou i artikulační technikou
- podle svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- dále rozvíjí svůj kultivovaný pěvecký projev
- používá větší škálu dynamiky i výrazovosti na základě porozumění hudby a textu
- zpívá složitější hlasová cvičení úměrná jeho hlasové vyspělosti

- dle své hlasové vyspělosti zpívá písňě různých stylů a žánrů
- má povědomí o intonační sebekontrolě
- uplatňuje své získané dovednosti a zásady hlasové hygieny
- orientuje se v notovém zápise, prohlubuje své zkušenosti v komorním zpěvu

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- podle svých možností má rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky
- má kultivovaný pěvecký projev, smysl pro hudební frázi a kantilénu
- využívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby a textu
- zpívá písňě lidové a umělé, různých stylů i žánrů podle své individuální hlasové vyspělosti
- zvládá zpěv s doprovodem
- dle svých možností je schopen veřejně vystoupit a ukončit své studium absolventským vystoupením nebo zkouškou
- je schopen zpívat vícehlasé skladby a orientovat se v jejich notovém zápise
- vědomě uplatňuje zásady hlasové hygieny

II. Stupeň

Učební plán – II. stupeň:

	1. r	2. r	3. r	4. r
Sólový zpěv	1	1	1	1
Hudební nauka	-	-	-	-
*Sborový zpěv, Komorní zpěv	1	1	1	1

*O zařazení žáka do jednoho z předmětů rozhoduje učitel

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na své dosud získané znalosti, dovednosti i zkušenosti
- ovládá správné držení těla i dechovou techniku a pracuje s ní
- vyrovnává hlas v celém svém hlasovém rozsahu, čistě intonuje dle svých možností
- cvičí plynulé kantilény, orientuje se v notovém zápise i v textu, dále prohlubuje dynamiku a agogiku
- zpívá s doprovodem a zapojuje se do komorních seskupení
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

3. - 4. ročník

Žák:

- dále prohlubuje dechovou i pěveckou techniku
- má vyrovnaný hlas a čistě intonuje v rozsahu dvou oktáv dle svých možností
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržení frází
- je schopen kultivované stylové i žánrové interpretace vokálních skladeb různých období, používá dynamickou i agogickou škálu a výraz
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých období, je schopen vlastního kritického hodnocení skladeb vokální i instrumentální hudby (objektivně hodnotit)
- dbá a vědomě uplatňuje zásady hlasové hygieny, zapojuje se do hudebního dění
- ukončí studium na ZUŠ veřejným vystoupením či závěrečnou zkouškou

Komorní zpěv

I. stupeň

Žák:

- zvládá základní pěveckou i dechovou techniku, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- zpívá písně v jednohlasé a kánonické úpravě, postupně pak jednoduchý lidový dvojhlas, dále složitější dvojhlas, případně také vícehlas
- používá výrazové prostředky i dynamiku
- podle věku a svých možností se orientuje v notovém zápise

- zpívá s doprovodem i a capella
- spolupracuje s ostatními (vnímá toho druhého)

II. Stupeň

Žák:

- ovládá pěveckou i dechovou techniku, správnou artikulaci a hlasovou kulturu
- zpívá dvojhlasé i vícehlasé písně různých žánrů
- využívá adekvátní výrazové prostředky i dynamiku dle charakteru a žánru písní
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem
- orientuje se v notovém zápise
- aktivně spolupracuje s ostatními (umí mu naslouchat)
- zapojuje se do hudebního dění ve škole i mimo ni

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.21 Studijní zaměření Sborový zpěv.

5.1.21 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika:

Sborový zpěv je významným prostředkem ke zvyšování zájmu a hudebnosti, učí žáka podřizovat se celku, umožňuje společné emocionální vnímání hudby a potlačuje rozdíly mezi

žáky tím, že všichni plní stejný, či podobný úkol. Umožňuje žákům interpretovat díla rozmanitých žánrů i epoch a přispívá tak k jejich rozhledu.

Učební plán – I. a II. stupeň:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Přípravné studium

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

Žák:

- používá svůj hlas ve svém přirozeném rozsahu
- zvládá zpěv jednoduchých jednohlasých písní odpovídajících jeho věku
- spolupracuje s ostatními zpěváky ve skupině
- zpívá se zřetelnou výslovností
- respektuje instrumentální doprovod
- reaguje na dirigentská gesta

I. Stupeň

1. - 3. ročník

Žák:

- používá svůj hlas ve svém přirozeném rozsahu
- odstraňuje dřívější nesprávné návyky (plytký nádech, „bručení“ apod.)
- utvrzuje se v čisté intonaci
- učí se správnému pěveckému postoji a klidnému dýchání
- zvládá zpěv jednoduchých jednohlasých písní odpovídajících jeho věku
- spolupracuje s ostatními zpěváky ve skupině
- zpívá se zřetelnou výslovností

- respektuje instrumentální doprovod
- reaguje na dirigentská gesta

4. - 5. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- postupně rozšiřuje svůj hlasový rozsah
- zpívá legato a staccato
- dokáže zazpívat dle dosažené úrovně kánon a jednoduchý dvojhlas
- používá základní dynamiku
- respektuje ostatní zpěváky
- zpívá s instrumentálním doprovodem skladby různých stylů a žánrů dle pokynů dirigenta

6. - 7. ročník

Žák:

- zvládá dle své úrovně hlasovou i dechovou techniku v rozšířeném hlasovém rozsahu
- využívá větší škálu výrazových prostředků
- má smysl pro celkový pěvecký projev
- zpívá složitější písně, jedno i vícehlasé, různých stylů a žánrů
- realizuje skladby a-capella i s doprovodem
- správně reaguje na dirigentská gesta

II. Stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti získané studiem 1.stupně

- využívá dle svých možností vyrovnaný hlas ve všech hlasových rejstřících
- je schopen čisté intonace ve skladbách a-capella i s doprovodem
- pracuje s širší škálou dynamiky a agogiky
- projevuje ve všech směrech kultivovanost hlasového projevu
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- zpívá skladby všech stylů a žánrů dle pokynů dirigentských gest, která respektuje

3. – 4. ročník

Žák:

- zvládá čistou intonaci v náročnějších skladbách a - capella i s instrumentálním doprovodem různých stylů a žánrů
- má smysl pro hudební frázi a kantilénu
- vnímá vyváženost hlasů při realizaci sborové skladby
- zpívá z listu jednodušší notový zápis
- vykazuje po všech směrech vyzrálou a kultivovanost hlasového projevu
- reaguje s jistotou na dirigentská gesta

Pozn.: Podle počtu žáků a podle jejich dosažené úrovně dovedností lze organizačně spojit výuku 1. a 2. stupně.

Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden v kapitole 5.1.22 Vyučovací předmět Hudební nauka.

5.1.22 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika:

Studijní zaměření Hudební nauka vzniklo ze vzdělávací oblasti Recepce a reflexe hudby. Je realizováno formou kolektivní výuky pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Předmět seznamuje žáky od 1. do 5. ročníku se základními hudebními pojmy nezbytnými k zvládnutí hry na nástroj. Nových znalostí docílí žák stálým opakováním probraného učiva,

navazováním, pohybově – instrumentálními činnostmi, intonačními cvičeními, poslechem vhodně volených nahrávek úměrných věku, které se vážou k výše uvedeným pojmům. Učitel přihlíží k nástrojovému obsazení žáků v hudební nauce. O zařazení žáka do jednotlivých ročníků rozhoduje učitel.

Očekávané výstupy:

Přípravná hudební výchova

Učební plán přípravného studia je uveden v kapitole 5.1.1 Přípravné studium.

1. ročník

Žák:

- umí graficky znázornit notu a pomlku celou, půlovou, čtvrt'ovou a osminovou
- rozeznává základní dynamiku
- ovládá základní hudební pojmy (repetice, prima a sekunda volta, legato, ligatura, staccato...)
- rozlišuje typy taktů: 2/4, 3/4 ,4/4
- je schopen přečíst a zapsat noty v rozsahu g - h2
- rozumí použití posuvek - křížek, béčko, odrážka
- dokáže zapsat stupnici C - dur

2. ročník

Žák:

- si na počátku zopakuje předchozí znalosti pro upevnění základů vědomostí z hudební teorie
- opakuje základní druhy not a pomlk
- si upevňuje jednočárkovanou, dvoučárkovanou a tříčárkovanou oktávu
- si osvojuje basový klíč, velkou a malou oktávu
- se učí posuvky
- se naučí co je to stupnice, durová stupnice do 4 křížků, 4 béček
- se seznámí s akordem a naučí se tvořit tónický kvintakord z dané stupnice s možností

náslechu intervalů a reprodukce elementárního rytmu

3. ročník

Žák:

- si upevňuje znalosti z předcházejících ročníků
- se učí postupně všechny durové a jednotlivě mollové stupnice do 4 křížků a do 4 béček
- dovede durovou stupnici napsat i vyjmenovat a ke každé stupnici vytvořit tónický kvintakord s jeho obraty
- se seznamuje s dvojitými posuvkami a základními intervaly
- se seznamuje s paralelními a stejnojmennými stupnicemi s možností náslechu intervalů a reprodukce elementárního rytmu

4. ročník

Žák:

- si upevňuje znalosti z předcházejícího ročníku
- si utvrzuje znalost durových a mollových stupnic
- umí vyhledat v durové stupnici základní a odvozené intervaly
- dokáže vyhledat základní a odvozené kvintakordy
- pozná základní melodické ozdoby
- zná vybraná tempová a přednesová označení
- dokáže reprodukovat a zapsat rytmický diktát
- má ve výuce možnost náslechu intervalů

5. ročník

Žák:

- si upevňuje znalosti z předcházejícího ročníku
- si utvrzuje znalost durových a mollových stupnic
- umí vytvořit v durové stupnici dominantní septakord
- dokáže vytvořit kvintakord durový, mollový, zvětšený, zmenšený
- dokáže transponovat krátký hudební úryvek
- se seznamuje se základy hudebních forem
- se seznamuje s výběrem kapitol z dějin hudby
- se hlouběji seznamuje s hudebními nástroji

Pozn.: V případě sloučených ročníků lze přesunout část učiva do jiného ročníku.

5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

5.2.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ VÝTVARNÝ OBOR

Výtvarný obor je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti žáka skrze výtvarné citění a myšlení. Během studia výtvarného oboru se žáci seznamují se základními pojmy výtvarného jazyka, které jsou přirozeně provázeny získáváním znalostí z oblasti výtvarné kultury.

Příležitost mají i děti méně talentované, které mají chuť tvořit a mohou nedostatek talentu nahradit svou vlastní pílí a radostí z výtvarného procesu. Nezaměřujeme se jen na výsledek, ale hlavně na samotný prožitek z tvorby.

Přístup k žákům je individuální, s ohledem na jejich věk, možnosti a schopnosti.

Ke studiu výtvarného oboru jsou přijímáni žáci od 5 let k přípravnému studiu, vyučuje se ve skupinkách pěti až dvanácti žáků zařazených dle věkové kategorie a dispozic žáka. Výuka je organizována ve formě tříhodinových bloků jednou týdně.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je rozdělen do dvou oblastí - **Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění**. Tyto předměty se vzájemně provází a podmiňují.

Vyučovací předmět Výtvarná tvorba

V této oblasti žák projevuje své tvořivé výtvarné myšlení, získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti.

Vyučovací předmět Recepce a reflexe výtvarného umění

V této oblasti žák vnímá a objevuje náměty a znaky v historii umění i okolním světě a řeší výtvarné problémy.

Učební plán dvouletého přípravného studia předmětů Výtvarná tvorba a Recepce a Reflexe výtvarného umění:

	1. ročník	2. ročník
Výtvarná tvorba	2	2
Recepce a reflexe výtvarného umění	1	1

Učební plán pro I. a II. stupeň:

	1. stupeň							2. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	I. r	II. r	III. r	IV. r
Výtvarná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Recepce a reflexe výtvarného umění	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Očekávané výstupy:

Výtvarná tvorba

Přípravné studium

Žák:

- se projevuje spontánně, bez obav kreslí, maluje, modeluje a tvoří
- se nepřipodobňuje ostatním
- rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii
- umí zacházet se základními výtvarnými materiály a nástroji
- se seznamuje s hlinou a jinými plastickými materiály, pozoruje jejich vlastnosti a možnosti
- experimentuje s výtvarnými prostředky
- pomocí her se seznamuje s novými formami výtvarného vyjadřování
- dokáže pracovat samostatně i ve skupinách, respektuje pravidla práce v týmu

I. Stupeň

1. - 3. ročník

Žák:

- se otevírá novým možnostem řešení
- si utváří vlastní výtvarný názor
- zná základní vlastnosti a možnosti kresebných materiálů (tužka, uhlí, rudka)
- má osvojeny základní výtvarné dovednosti a návyky

- je schopen dát do souvislosti námět a techniku vhodnou pro vyjádření
- umí pracovat s hlínou, zná její vlastnosti a možnosti
- využívá jednoduché grafické techniky (linoryt, tisk z koláže...)
- používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar...)
- respektuje mantinely dané zadáním
- experimentuje s barvami, dokáže je míchat, překrývat
- kombinuje tradiční a netradiční materiály v ploše i v prostoru
- aktivně reaguje na podněty učitele a skupiny

4. - 7. ročník

Žák:

- má osvojen výtvarný jazyk, ovládá vyjadřovací prostředky výtvarné výchovy
- si utváří vlastní výtvarný názor
- respektuje vlastnosti výtvarných technik
- rozvíjí dosud získané znalosti
- umí pracovat s hlínou, zná její vlastnosti a možnosti
- volí vhodné prostředky k danému námětu
- kombinuje vyjadřovací prostředky s cílem dosáhnout výrazu
- kreslí, maluje, modeluje podle skutečnosti
- se dovede přizpůsobit zadání a v daných mantinelech hledá vlastní cestu
- experimentuje s vyjadřovacími prostředky v řešení výtvarných problémů
- se podílí na společných úkolech
- dokáže pracovat ve skupině a konfrontovat své názory s ostatními
- podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením
- ovládá základní grafické techniky a respektuje jejich vlastnosti

II. Stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- se zaměřuje na vlastní výtvarný projev
- dbá na zkvalitnění svých výtvarných dovedností
- navazuje na znalosti a zkušenosti ze studia na I. stupni
- si volí vlastní prostředky pro zpracování námětu
- ve zvýšené míře kreslí, maluje a modeluje podle skutečnosti
- převádí realitu do výtvarné kompozice
- navazuje na realitu stylizací a vlastní tvorbou
- tvoří samostatně a konzultuje s učitelem svou tvorbu

Očekávané výstupy:

Recepce a reflexe výtvarného umění

Přípravné studium

Žák:

- reaguje na podněty z okolí
- přemýšlí nad daným námětem
- výtvarně i slovně reaguje na zážitky a představy
- se soustřeďuje na motivaci a na výtvarnou činnost
- pozoruje svět kolem sebe skrze výtvarné tvoření
- rozvíjí pozitivní vztah k umění
- navštěvuje kulturní objekty v místě bydliště

I. Stupeň

1. - 3. ročníku

Žák:

- vyhledává podněty ve svém okolí a zaznamenává je
- využívá námět z výtvarného umění a dále s ním pracuje
- se inspiruje informacemi z různých zdrojů
- navštěvuje památky v místě bydliště
- reaguje na kulturní události a navazuje na ně v tvorbě

4. - 7. ročník

Žák:

- vystihuje své zážitky a představy
- vyhledává informace v různých zdrojích, porovnává je a zpracovává
- využívá podněty z dějin umění, z hudby, architektury, literatury a filmu
- parafrázuje výtvarná díla
- nahlíží na okolní svět a sebe sama skrz výtvarné myšlení
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji přetvářet do výtvarné podoby,
- vnímá učitele jako partnera, reaguje na názory a je otevřen diskusi
- je schopen kriticky nahlédnout na své dílo, dokáže porovnat a hodnotit práci celé skupiny

II. Stupeň

1. - 4. ročník

Žák:

- analyzuje podněty ze svého prostředí a transformuje je do volné tvorby
- využívá veškerých dostupných prostředků obohacujících jeho výtvarné myšlení

- se orientuje v dějinách umění
- reflektuje aktuální kulturní dění, navštěvuje výstavy
- je seznámen se současným výtvarným uměním
- vyhodnocuje výsledky své práce

5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

5.3.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ TANEČNÍ OBOR

Přípravná taneční výchova

Charakteristika:

Dovednosti získané v daném oboru jsou potřebné pro další vývoj žáka v tanečním umění. Vhodnými prostředky vedeme žáka k dokonalému držení těla, k vzájemnému vztahu pohybu, ke koordinaci pohybu a rovnováhy, k pohyblivosti páteře a kloubů. Cvičení vypěstuje u žáka pohybovou techniku, jeho vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební a prostorové citění a tvořivost.

Učební plán – jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Taneční průprava	1
Taneční praxe	1

Taneční průprava

Žák:

- si uvědomuje jednotlivé části těla
- ovládá základní chůzi a chůzi po pološpičkách
- žák umí chodit po čtyřech vpřed a vzad a využívá svalové skupiny k procvičování přípravy na akrobacii
- propracovává svalstvo dolních končetin a zvyšuje hybnost jejich kloubů
- se zaměří na průběh pohybu horních končetin

- na základě improvizace předvede pohyb pod určitou představou
- rozvíjí na základě improvizace vnitřní citění a fantazii v určených hrách
- si zapamatuje dle písni a říkánek průběh improvizace

Taneční praxe

Žák se v průběhu školního roku připraví na vystoupení pro koncert školy

Základní studium

Charakteristika:

Žák se seznamuje se stavební strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytuje orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu. Žák ovládá přirozené možnosti lidského těla, které propracovává podle anatomických zákonitostí. Vhodnými prostředky vedeme žáka k dokonalému držení těla, k vzájemnému vztahu pohybu, ke koordinaci pohybu a rovnováhy, k pohyblivosti páteře a kloubů, k pružnosti, k hbitosti, postřehu a pohotovosti, k vytváření návyku ke správnému dýchání, k odstranění individuálních chyb a špatných návyků. Součástí vzdělávání rozvíjí hudební citění, hudební vnímavost, prostorovou orientaci a improvizaci.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	I. r	II. r	III. r	IV. r
Taneční příprava	1	1	1								
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Klasický tanec				1	1	1	1	1	1	1	1
Lidový tanec				1	1	1	1	1	1	1	1
Moderní tanec				1	1	1	1	1	1	1	1

Taneční průprava 1. roč.

žák zvládá:

- chůzi v podřepu a ve výponu vpřed a vzad
- zvedání pánve v lehu na zádech
- zvedání trupu v lehu na břicho
- pohyby chodidel - kroužení, v ohnutí
- zvedání a pokládání, krčení a napínání dolních končetin v lehu
- „převaly“ z lehu na zádech, ze sedu roznožmo
- krčenou „svíčku“
- běh s přednožováním
- improvizaci na danou hudbu a dané téma

Taneční praxe 1. roč.

Žák nacvičí taneční skladbu na vánoční a závěrečné vystoupení.

Taneční průprava 2. roč.

žák procvičuje:

- klony trupu v sedu zkřížmo, roznožmo, snožmo
- posilování přímých břišních svalů, sedy, lehy
- kroužení hlavy
- zanožení dolních končetin v lehu na břicho
- chůze, běh v rytmických obměnách
- krok poskočný na místě, s postupem
- pérování na místě v kolenou, v hlezenních kloubech ve 2/4 a 3/4 T
- běh do prostoru
- krok přísunný vpřed

- zdokonalovat v obratnosti

Taneční praxe 2. roč.

Žák nacvičí taneční skladbu na vánoční a závěrečné vystoupení

Taneční průprava 3. roč.

žák si osvojuje:

- rotace trupu v sedu zkřížmo, roznožmo, snožmo
- vlnu páteře vpřed v sedu na patách
- zvedání a pokládání dolních končetin švihově, v lehu na zádech
- chůzi - přenášení váhy ve II. pozici, ve IV. pozici i vytočeně
- krok poskočný, dvojposkočný, (pata špička)
- cval bočně s půl obratem
- kotoul vpřed do dřepu, do stoje a do výskoku
- vazby kotoulů vpřed a vzad

Klasický tanec 4. roč.

žák si osvojuje:

- správné držení těla
- pozice dolních a horních končetin
- základní cviky klasického tance u tyče /battements tendus/
- vytočenost kloubů a rozsah pohybu /demi-plié/
- malé skoky, temps levé sauté ve II. pozici
- paralelně tremplinové skoky
- na volnosti vedení horních končetin
- francouzské názvosloví

Lidový tanec 3. roč.

žák je schopen provádět:

- chůzi hladkou, houpavou a natřásanou s podupy a potlesky ve dvojicích, ve skupině
- krok dvojposkočný vpřed (pata, špička) s podupy, potlesky, jednotlivě, ve dvojici
- polkový krok hladký - vpřed, vzad, stranou, v rejdování ve dvojici v držení za ruce, se zátočkami (za lokty)

Taneční praxe 3. roč.

Žák nacvičí taneční skladbu na vánoční a závěrečné vystoupení.

Klasický tanec 4. a 5. roč.

žák zvládá:

- základní cviky klasického tance u tyče battements tendus
- základní cviky klasického tance na volnosti temps levé sauté a pas échappé
- cviky v držení batt.développé ve výšce 45° nad zemí čelem i bokem k tyči
- changement sauté
- polohu vytočenosti dolních končetin
- grand batt.jetés na 90° rozloženě, spojeně
- čelem k tyči assemblé z V.pozice rozloženě
- malé skokové variace

Lidový tanec 4. a 5. roč.

žák prohlubuje znalosti v lidovém tanci a je schopen provádět:

- chůzi hladkou, houpavou, natřásanou s podupy a potlesky,
- polkový krok hladký- vpřed, vzad, stranou, v rejdování, ve dvojici
- krok dvojposkočný vpřed (pata, špička) s podupy, potlesky, jednotlivě, ve dvojici
- sousedskou vyšlapávanou ve 3/4T jednotlivě, ve dvojicích, vedle sebe a v rejdování
- polonézu - základní krok

- dvojpolku
- spojení patošpičkového kroku s polkovým krokem a naopak
- krok řezankový
- ovládá rejdivání: natáčení vpravo, vlevo

Moderní tanec 4. a 5. roč.

žák si rozšiřuje pohybové znalosti:

- vhodným výběrem skladeb a rozvíjením techniky
- prováděním kombinací
- dalším rozvíjením techniky
- ve cvičení v přízemních polohách
- ve cvičení ve stoji
- ve cvičení v prostoru

Taneční praxe 4. a 5. roč.

Žák nacvičí taneční skladbu na vánoční a závěrečné vystoupení.

Klasický tanec 6. a 7. roč.

žák se zdokonaluje a rozvíjí klasickou techniku:

- v nových prvcích ve cvičení u tyče développés stranou vpřed i vzad
- v nových prvcích ve cvičení na volnosti velká póza croisé vpřed a vzad
- při provádění skokové variace changement
- pojmenováním prvků francouzským názvoslovím
- prováděním skokové vazby changement a échappé

Lidový tanec 6. a 7. roč.

žák prohlubuje a zdokonaluje:

- příklepový krok holubcový

- polku hladkou v otáčce jednotlivě
- polku hladkou v otáčce ve dvojicích
- polonézový a menuetový krok základní
- kroky ve $\frac{3}{4}$ a $\frac{2}{4}$ taktu
- kroky obkročákové

Moderní tanec 6. a 7. roč.

žák rozšiřuje a zdokonaluje pohybové znalosti:

- prováděním taneční vazby
- spoluprací ve skupině
- vypracováním těžiště v pohybu
- zvyšováním pohybového rozsahu
- práci na pohybovém a výrazovém detailu

Taneční praxe 6. a 7. roč.

Žák je schopen nacvičit taneční skladbu na vánoční, závěrečné vystoupení a absolventský koncert.

Klasický tanec 1. roč., II. st.

Žák se dále zdokonaluje a rozvíjí klasickou techniku

Lidový tanec 1. roč., II. st.

Žák dále prohlubuje a zdokonaluje:

- kroky ve $\frac{3}{4}$ a $\frac{2}{4}$ taktu
- polku hladkou v otáčce ve dvojicích
- kroky obkročákové

Moderní tanec 1. roč., II. st.

žák se zvládá:

- dynamiku tanečního pohybu
- správné přenášení těžiště
- aktivní a pasivní pohyb

Taneční praxe 1. roč., II. st.

Žák se připravuje na vánoční a na další vystoupení.

Klasický tanec 2. roč., II. st.

Žák dále rozvíjí klasickou techniku.

Lidový tanec 2. roč., II. st.

Žák prohlubuje a zdokonaluje své znalosti v lidovém tanci.

Moderní tanec 2. roč., II. st.

Žák se zapojuje do choreografie a rozvíjí taneční a pohybovou fantazii.

Taneční praxe 2. roč., II. st.

Žák se připravuje na všechna vystoupení (vánoční koncert, plesy a závěrečné vystoupení).

Klasický tanec 3. roč., II. st.

Žák pokračuje v procvičování klasické techniky.

Lidový tanec 3. roč., II. st.

Žák prohlubuje a zdokonaluje své znalosti v lidovém tanci.

Moderní tanec 3. roč., II. st.

Žák procvičuje:

- zvyšování pohybového rozsahu
- rozvíjení taneční a pohybové fantazie

Taneční praxe 3. roč., II. st.

Žák se připravuje na všechna vystoupení (vánoční koncert, plesy a závěrečné vystoupení).

Klasický tanec 4. roč., II. st.

Žák se zdokonaluje v klasické technice.

Lidový tanec 4. roč., II. st.

Žák se zdokonaluje v lidovém tanci.

Moderní tanec 4. roč., II. st.

Žák je veden k vlastní choreografické tvorbě.

Taneční praxe 4. roč., II. st.

Žák se připravuje na všechna vystoupení (vánoční koncert, plesy a závěrečné vystoupení).

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecké vzdělávání je založeno na rovném přístupu ke vzdělání pro všechny žáky s uměleckým nadáním. Díky důrazu na individualitu jednotlivce je hudební vzdělání otevřeno i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Umožňuje výuku žáků se specifickými poruchami učení, s různými formami zdravotního postižení a zdravotního znevýhodnění, včetně znevýhodnění sociálním prostředím. Vzdělávání takovýchto žáků vyžaduje spolupráci s odborníky (se speciálními pedagogy, s psychologickými poradnami, se sociálními pracovníky), s rodiči a zákonnými zástupci.

Obsah vzdělávání je upraven pro každého žáka podle jeho potřeb. Pro každého žáka je vytvořen individuální vzdělávací plán pro daný školní rok.

Škola se snaží zajistit bezpečné prostředí a nejvhodnější podmínky pro výuku a umožňuje sociální integraci těchto žáků.

Prostřednictvím umělecké komunikace škola zlepšuje kvalitu života těchto žáků a zvyšuje možnost jejich společenského uplatnění.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ TALENTOVANÝCH

U mimořádně talentovaných žáků může učitel rozšířit vyučovací hodinu na základě schválení pedagogickou radou a ředitelem školy.

Takovému žákovi je vypracován individuální vzdělávací plán na školní rok. Mimořádně talentovaným žákům umožňujeme prezentovat se častěji na veřejných akcích. Snažíme se o zvyšování technických požadavků a domácí přípravu. Tyto žáky zapojujeme do soutěží a přehlídek.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Obecné zásady:

- základem je pozitivní a motivující hodnocení
- hodnocení je individuální dle dispozic a zvláštností žáka
- při hodnocení je uplatňován pedagogický takt vůči žákovi
- žáci jsou hodnoceni průběžně formou známky (v klasifikačním listě, žákovské knížce nebo v třídní knize), jednou za pololetí na vysvědčení a dále pravidelně slovně ústní formou v jednotlivých hodinách
- žáci, kteří nenavštěvují hudební nauku, mají povinnost vykonat pololetní a závěrečnou zkoušku dle ročníkových výstupů

Konkrétní kritéria při hodnocení:

- rozvíjení klíčových kompetencí
- zvládnutí výstupů svého oboru na úrovni osobního standardu a individuálních možností žáka
- chování ve výuce, míra spolupráce s vyučujícím
- úroveň a pravidelnost domácí přípravy
- pravidelnost docházky do výuky, včetně komorní hry
- reprezentace žáka na soutěžích, besídkách, koncertech apod. spojená se zhodnocením úrovně žákova vystoupení
- úroveň výkonu při postupových zkouškách
- zapojení žáka a účast na kulturním dění školy, obce, města, regionu

Mezioborová spolupráce:

Naše škola se může pochlubit jedinečnou mezioborovou spoluprací, napříč všemi obory. Tato spolupráce vychází nejen z pozitivních vztahů mezi pedagogy a žáky, ale i z jejich společného cíle propojit co nejvíce lidí skrze umění. Vše je založeno na přístupu vzájemné tolerance, kreativním myšlení a vzájemné podpoře při konzultacích nad stanovenými projekty. Nejdůležitější je ovšem ochota spolupracovat a naslouchat druhému. Vytváří se tak zároveň pozitivní vztahy a kolektivní duch, který je zároveň pilířem a klíčem k úspěšné mezioborové spolupráci.

Pedagogové všech tří oborů – výtvarného, tanečního a hudebního – se pravidelně setkávají, aby diskutovali o možnostech vzájemného propojení svých předmětů. Tyto schůzky vytvářejí zároveň jakýsi prostor ke sdílení kreativity a vytváření nových inspirativních nápadů, plánování společných projektů a hledání nových způsobů, jak spolupracovat. Díky těmto aktivitám vznikají nejen pevné profesní vztahy, ale i přátelství, která následně pozitivně ovlivňují celkovou atmosféru školy.

Společné cíle pedagogů pro vytvoření a dosažení jasné vize, činí tuto školu jedinečnou k propojování lidského citění a spirituality. To zároveň umožňuje skrze umění spojovat lidi různých věkových kategorií a zájmů. Každý z nich přistupuje ke své práci s hlubokým přesvědčením, že umění má moc inspirovat a obohacovat lidské životy. Tento společný cíl vede k vytvoření projektů, které přesahují hranice jednotlivých oborů. Například taneční vystoupení doprovázená živou hudbou nebo výtvarné instalace, které se stávají součástí hudebních koncertů.

Společné motivace pedagogů vychází z touhy po inovaci a hledání nových způsobů, jak přiblížit umění co nejširší veřejnosti. Společné projekty, jako jsou tematické koncerty, výstavy nebo taneční představení, jsou plánovány s cílem zapojit co nejvíce žáků a vytvořit tak nezapomenutelné zážitky pro všechny zúčastněné. Tyto projekty často zahrnují spolupráci s místními komunitami a organizacemi, což přispívá k ještě širšímu propojení lidí prostřednictvím umění.

Propojení umění a komunity je snahou, aby umění nebylo pouze záležitostí školy, ale aby se stalo neoddelitelnou součástí života nejen místní komunity, ale kvalita projektu musí oslovovat široké spektrum obyvatelstva. To vše je nutné propojit širší spoluprací s organizacemi nejen regionálními, ale i celostátními médii, jako je například Tonstudio Rajchman, RTVJ a v neposlední řadě TV NOE.

Pravidelné veřejné akce, na kterých se prezentují výsledky mezioborové spolupráce, jsou vysoce ceněny a navštěvovány širokou veřejností. Tyto akce přispívají k budování silných vztahů mezi školou a komunitou a zároveň poskytují žákům jedinečné příležitosti prezentovat své dovednosti a talent před publikem za pomoci profesionální medializace. Závěrem je nutno dodat, že mezioborová spolupráce v ZUŠ Dolní Bojanovice je příkladem toho, jak mohou pozitivní vztahy, společné cíle a motivace vést k vytvoření dynamického a inspirativního vzdělávacího prostředí. Díky této spolupráci se daří nejen rozvíjet umělecké dovednosti žáků, ale také budovat silné a propojené komunity, které sdílejí společnou lásku k umění, což je obsaženo i v názvu ŠVP - „Uměním za čistší lidská srdce“.

8.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vedení školy má ucelenou představu o jejím dalším rozvoji. Ta vychází z koncepce ředitele a o její naplnění cílevědomě usiluje. Jako poradní orgán má ředitel ustanovenou pedagogickou radu. Na ZUŠ též působí předmětové komise klavírního, smyčcového, dechového, výtvarného a tanečního oddělení. Z každé porady je vyhotoven zápis. Pedagogický sbor se snaží o otevřenost ZUŠ vůči veřejnosti. Vytváří podmínky pro vzájemnost, informovanost a spolupráci s rodiči. Spolek rodičů přátel dětí školy při ZUŠ se spolupodílí na zajištění školních koncertů, přehlídek a vystoupení žáků i učitelů. ZUŠ v místě svého působení je tak nejen důležitou výchovně vzdělávací institucí, ale i přirozeným kulturním centrem. Spolupracuje se ZŠ a MŠ, obecním úřadem a dalšími veřejnými zájmovými organizacemi. Motivace žáka je základním stimulem celého spektra naší práce. Ta se odvíjí od osobnosti a přístupu každého učitele individuálně ke vztahu k žákovi. Prioritou vedení školy je souborová, komorní hra, tanec, výtvarná výchova a zachování tradic v obci, čehož je doložitelným výsledkem velké množství dnes již samostatně působících souborů.

Výsledek vzdělávání

Nespočet našich žáků se po ukončení studia i v jeho průběhu začleňuje do místních hudebních souborů. Zde jsou některé z nich:

Svatováclavský sbor a orchestr

Svatováclavský sbor a orchestr je neprofesionální, amatérské hudební těleso, které působí při chrámu sv. Václava v Dolních Bojanovicích. Historie souboru je velmi stará. Nejstarší záznam o jeho existenci pochází z roku 1824 a od té doby víceméně nepřetržitě, s kolísajícím obsazením i počtem členů, se na kůru tohoto chrámu zpívá. O velký rozvoj sboru a orchestru po II. světové válce se zasloužil učitel hudby Pavel Janeček, který soubor rozšířil až na 60 členů. Vysoká úroveň sboru a orchestru je udržována i v současnosti pod uměleckým vedením BcA Lucie Škrhákové.

Dechová hudba Bojané

Podlužácká dechová hudba Bojané z Dolních Bojanovic se za svých 55 let činnosti neodmyslitelně zapsala do srdcí mnoha příznivců a posluchačů tohoto žánru. Bojané mají svůj ryzí nezaměnitelný zvuk, vycházející z regionu bohatého na lidovou píseň. Čerpají také od

mnoha autorů, i z vlastní dílny, přičemž opěvují rodný kraj. Důkazem toho všeho je nespočet vystoupení, spolupráce s Českým rozhlasem, Českou televizí a dalšími médii.

Dechová hudba Šohajka

Podlužácká dechová hudba Šohajka z Dolních Bojanovic vznikla v roce 1982. Zakladatelem byl Vojtěch Ducháček, který je kapelníkem, uměleckým vedoucím a zpěvákem dodnes. Šohajka sestává z 12 hudebníků a vystupuje v krásných podlužáckých krojích. Nedílnou součástí kapely jsou zpěváci Jožina Ducháčková, Dita Bílíková, Renata Jedličková a Vojta Ducháček. Ve svém repertoáru má Šohajka vedle písní místních a krajových autorů i skladby dechové klasiky. Nechybí ani díla soudobých autorů, či úpravy populárních tanečních skladeb.

Dechová hudba Liduška

Dechová hudba Liduška pochází z Dolních Bojanovic a vznikla v roce 1999. Za ta léta má mnoho zkušeností s koncerty, ale především hodovými a plesovými zábavami. Liduška je oblíbená dechová hudba v oblasti Podluží a Brněnska. Zahraničním cestováním na delší vzdálenosti nepohrdne, ale má ho již za sebou (Francie, Belgie, Rakousko). Lidušku tvoří parta mladých kamarádů sršících humorem a velkou energií, milujících moravský humor, který se odráží v jejich repertoáru, a tak není divu, že jejich srdce patří právě regionu Podluží, odkud pocházejí, Brněnsku, kde si dlouholetým vyhráváním získali své publikum, Kyjovsku, Hanáckému Slovácku, jižním Čechám i nedalekému Slovensku. Liduška má na svém kontě CD To vínečko milované a Liduška sama.

Cimbálová muzika Grajcar

Cimbálová muzika Grajcar vznikla v roce 2000 a za svou existenci již odehrála stovky vystoupení nejrůznějšího charakteru. Muzika hraje nejen lidové písně moravských i slovenských regionů, ale také hity populární hudby. V roce 2004 muzika navázala spolupráci s populárním zpěvákem Petrem Bende, se kterým každoročně koncertuje nejen na vánočním turné, ale i na mnoha jiných vystoupeních po celý rok.

Cimbálová muzika Morava

Cimbálová muzika Morava je vedena jako čejkovická, a to i přesto, že polovinu jejich členů tvoří bojanovičtí muzikanti. Proto se k této cimbálové muzice Obec Dolní Bojanovice hrdě hlásí. Cimbálová muzika hraje moravské, české, slovenské i zahraniční lidové písně, několikrát navštívila i Spojené státy americké.

Cimbálová muzika Zádruha

Cimbálová muzika Zádruha byla založena v roce 1993. Temperamentní a kultivovaný přednes Cimbálové muziky Zádruha je přijímán s nevšedním zájmem u nás i po celé Evropě, či zámoří.

Cimbálová muzika Stupava

Datum vzniku cimbálové muziky Stupava připadá na 1. září 2012, kdy cimbálová muzika odehrála svůj první „kšeft“. Měla jen pětičlenné obsazení. Název Stupava si dala

podle lesa, který patří k Dolním Bojanovicím. Do úplného obsazení chyběl poslední nejmladší člen Filip Pospíšil až do září roku 2013. Nyní cimbálová muzika funguje v obsazení Pavel Zigáček, Simon Rebenda, Jan Netopilík, Filip Pospíšil, Michael Dvořák a Jan Herka.

Vox Vini

O založení mužského sboru v Dolních Bojanovicích jsme uvažovali již delší dobu. Podnětem k jeho vzniku byl požadavek zazpívat „Hubertskou mši“ ve Křtinách, v listopadu 2011. O spolupráci a plnění funkce sbormistra jsme požádali Mgr. Světlanu Příbilovou. Sbor vystupuje pod názvem VOX VINI, což v překladu znamená „hlas vína“ – všichni členové sboru se vinaření věnují. Práce na vinici a kolem vína byla vždy doprovázena písněmi o víně, vinohradu atd. Rádi je zpíváme a tvoří podstatnou část našeho repertoáru, včetně písní bojanovských autorů. Naším záměrem je zpívat skladby různých žánrů – písně lidové, zejména z Podluží, upravené lidové písně, skladby autorů vážné hudby a duchovní skladby.

Ženský sbor

Ženský sbor byl založen v květnu v roce 2000 a zpívá nejen podlužácké, ale i hornácké a dolňácké písničky. Vystupují na různých kulturních akcích nejen doma, ale i v širokém okolí.

Želví nervy

Skupina Želví nervy hrající folk s občasnými prvky folklóru vznikla v roce 1994 na festivalu Zahrada ve Strážnici. O dva roky později na tomtéž místě kapela již slavila úspěchy a začala postupně vystupovat na spoustě regionálních přehlídek, ze kterých mimo jiné stojí za vyjmutí účast na Mohelnickém dostavníku, soutěžní přehlídce Moravský vrabec a několika ročnících Radimovské šopy. V létě 2010 oslavila trošku se zpožděním patnácté výročí svého založení vydáním profilového alba.

Modrá pečeť

Její repertoár zahrnuje hlavně písně z oblasti country hudby, ale také bluegrassu. Můžete ji slyšet při různých příležitostech, jako jsou countrybály, posezení při grilování nebo táboráku, narozeniny, svatby a další různé akce.

Schola starší a Schola Juvenes

Křesťanské kapely

Nobims

Křesťanská kapela hrající mimo jiné i vlastní skladby.

Propolis

Skupina hrající „slovácký rock“.

Šroti

Rocková skupina Šroti z Dolních Bojanovic vznikla v roce 2006. Od počátku hraje výhradně vlastní tvorbu včetně českých textů. Na svém kontě má přes 90 vystoupení u nás i v zahraničí, získala ocenění Objev roku na festivalu Slunce ve Strážnici v roce 2008, v roce 2012 se držela 28 týdnů v hitparádě Rádia Čas s písničkou Kristýno a v celostátní soutěži hudebních skupin „Elektrika je cool“ získala druhé místo. V prvním ročníku soutěže „Hvězda internetu“ skončila na 49. místě. Má za sebou několik rozhlasových a televizních rozhovorů a také rozhovory pro denní tisk. Skupina má natočena dvě autorská CD. V roce 2012 natočila videoklip k písničce „Cool“, který je možno shlédnout na serveru Youtube.

Taxmetu

Poprocková kapela hrající vlastní skladby.

Větší polovina

Historie skupiny se začíná psát na podzim roku 2006. U jejího založení stáli Martin Čížek, Petr a Michael Purmenští a v tomto složení funguje dodnes pod názvem Větší Polovina. Od doby vzniku nahrála skupina mnoho jak vlastních, tak kompilačních skladeb ve stylu hiphop-rap. Největší posun zaznamenala v roce 2008, kdy nahrála několik skladeb s hodonínským producentem a raperem, který si říká M.O.D.O.

Jopapadam

Začínající studentská kapela hrající mimo jiné i vlastní skladby.